

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Filozofia i podstawy etyki**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr Tomasz Drewniak

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

.....

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Ogólne wykształcenie humanistyczne, podstawowe wiadomości dotyczące zjawisk społecznych, umiejętność obserwacji, autorefleksja

13. Cele kształcenia:

Znajomość podstawowych stanowisk filozoficznych i etycznych. Pogłębienie myślenia abstrakcyjnego i umiejętności szczegółowego charakteryzowania i interpretowania działania moralnego, zwłaszcza w odniesieniu do etyki zawodowej

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Filozofia i etyka: istota filozofii, etyka moralność, prawo, obyczaj. Charakter czynu etycznego. Główne dyscypliny filozoficzne. Narodziny filozofii i presokratejska refleksja moralna (etyczność jako *arete*). Geneza i główne cechy koncepcji sofistów. Filozof i moralność - Sokrates i geneza filozofii moralnej. Istota idealizmu Platona. Główne kategorie filozofii Arystotelesa: substancja, materia, forma, akt, potencja, istota, pojęcie, zmiana, Bóg. Etyka w systemie Platona (eudajmonizm agatyczny) i Arystotelesa (eudajmonizm perfekcjonistyczny). Etyka i poszukiwanie szczęścia: stoicyzm, sceptycyzm, epikureizm. Powstanie filozofii chrześcijańskiej. Człowiek i Bóg w myśli św. Augustyna. Etyka wobec

wiary w myśli św. Augustyna. Scholastyczna refleksja moralna. Personalizm. Tomistyczna koncepcja bytu i człowieka. U źródeł filozofii i etyki nowożytnej. Religijna geneza etyki kapitalizmu. Podstawowe kategorie filozofii Kartezjusza: metoda, sceptycyzm metodyczny, *cogito* Jednostka wobec porządku świata i norm moralnych w filozofii I. Kanta. Filozofia wolności i egzystencji. Etyka wartości i odpowiedzialności. Etyka szacunku wobec życia. Ekofilozofia i bioetyka. Deontologia lekarska. Zasadnicze cechy etyki hipokratejskiej. Etyka edukacji zdrowotnej i polityki zdrowotnej. Tajemnica zawodowa-poszanowanie prawa do prywatności. Problematyka ciała, zdrowia oraz młodości w cywilizacji współczesnej. Granice walki z cierpieniem a śmierć człowieka.

15. Literatura podstawowa:

W. Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t.1-3.
Przewodnik po etyce, red. P. Singer, Warszawa 1998 (2000), cz. II: rozdz.5,7,8; cz. III: całość, cz. IV: rozdz.14, 15; cz. V: rozdz.24, 25, 26.
A. MacIntyre, *Krótką historią etyki*, przeł. A. Chmielewski, Warszawa 1995.
T. Ślipko, *Etos chrześcijański. Zarys etyki ogólnej*, Kraków 1974.
J. Galarowicz, *Na ścieżkach prawdy*, Kraków 1992.
T. Styczeń, *Wprowadzenie do etyki*, Lublin 1995.
S. Soldenhoff, *Wprowadzenie do etyki*, Warszawa 1972.
Problemy etyki. Wybór tekstów, red. S. Sarnowski i E. Fryckowski, Bydgoszcz 1993.
Etyka. Świat wartości moralnych, red. J. Jarco, Z. Kalita, M. Semp, Warszawa-Wrocław 1993.
A. Anzenbacher, *Wprowadzenie do filozofii*, przeł. J. Zychowicz, Kraków 1992.
J. M. Bocheński, *Współczesne metody myślenia*, przeł. St. Judycki, Poznań 1992.
St. Olejnik, *Etyka lekarska*, Katowice 1995.
B. Häring, *W służbie człowieka*, przeł. M. Oziębłowski, Warszawa 1995.
T. Ślipko, *Granice życia*, Kraków 1994.
W kręgu życia i śmierci. Moralne problemy medycyny współczesnej, red. Z. Szawarski, Warszawa 187.
R. Fenigsen, *Eutanazja. Śmierć z wyboru*, Poznań 1994.
J. Bernard, *Od biologii do etyki*, przeł. J. A. Żelechowska, Warszawa 1994.
H. Skolimowski, *Medytacje*, Wrocław 1991.

16. Literatura towarzysząca:

A Krokiewicz, *Zarys filozofii greckiej*, Warszawa 1971.
A. Kasia, *Św. Augustyn*, Warszawa 1960.
S. Świeżawski, *Święty Tomasz na nowo odczytany*, Kraków 1983.
I. Lazari-Pawłowska, *Schweitzer*, Warszawa 1976.
R. Ingarden, *Książeczka o człowieku*.
O. Höffe, *Immanuel Kant*, przeł. A. M. Kaniowski, Warszawa 1994.
Filozofia współczesna, red. Z. Kuderowicz, Warszawa 1990, t. 1 i t.2.
V. J. Bourke, *Historia etyki*, przeł. A. Białek, Toruń 1994.
S. Soldenhoff, *Rozwój etyki normatywnej*, w: *Etyka*, red. H. Jankowski, Warszawa 1973.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Nauka o człowieku**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr nauk med. Zofia Skałuba-Filipow

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Olga Wierzchowiec

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	Egzamin testowy		Ocenianie ciągle		

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Wiadomości obowiązujące w programie nauczania biologii w liceum

13. Cele kształcenia:

Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z anatomią prawidłową poszczególnych układów człowieka

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Przedmiot i zadania anatomii – definicje. Poziomy organizacji: komórki, tkanki, narządy, układy. Podstawowe procesy życiowe. Zasady terminologii anatomicznej (polskiej). Ogólna budowa ciała człowieka. Budowa układu: ruchu, krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, nerwowego i dokrewnego. Budowa narządów zmysłów. Elementy anatomii topograficznej - podział ciała ludzkiego i omówienie okolic ciała

14.2. Ćwiczenia praktyczne:

Przedmiot i zadania anatomii – definicje. Poziomy organizacji: komórki, tkanki, narządy, układy. Podstawowe procesy życiowe. Zasady terminologii anatomicznej (polskiej). Ogólna

budowa ciała człowieka. Budowa układu: ruchu, krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, nerwowego i dokrewnego. Budowa narządów zmysłów. Elementy anatomii topograficznej - podział ciała ludzkiego i omówienie okolic ciała.

15. Literatura podstawowa:

1. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka T. 1 Anatomia ogólna, kości, stawy i więzadła, mięśnie, Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002
2. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka. T. 5 Układ nerwowy obwodowy. Układ nerwowy autonomiczny. Powłoka wspólna. Narządy zmysłów. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002
3. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka. T. 4 Układ nerwowy ośrodkowy. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002
4. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka. T. 3 Układ naczyniowy. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002
5. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka. T. 2 Trzewa. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 1998
6. Janina Sokołowska-Pituchowa: Anatomia człowieka : podręcznik dla studentów medycyny. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2003.

16. Literatura towarzysząca:

1. Chihiro Yokochi, Johannes W. Rohen, Eva Lurie Weinreb; tł. z ang. Agnieszka Andrzejczak-Sobocińska; red. Ryszard Aleksandrowicz: Fotograficzny atlas anatomii człowieka. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2004
2. Ryszard Aleksandrowicz: Mały atlas anatomiczny. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2003

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy demografii**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr Wiesław Sikorski

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

.....

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium / Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				
Forma zaliczenia	Praca pisemna				

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Zdobycie podstawowej wiedzy o zjawiskach demograficznych

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Przedmiot i zadania demografii. Źródła informacji w demografii. Dane o ludności niezbędne do oceny stanu zdrowia. Struktura ludności. Natężenie ruchu naturalnego i jego miary. Wskaźniki struktury. Umieralność - definicje i czynniki mające na nią wpływ. Struktura zgonów. Przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego. Przyrost naturalny a zdrowie. Umieralność niemowląt. Czynniki wpływające na umieralność niemowląt

15. Literatura podstawowa:

1. Jerzy Zdzisław Holzer: Demografia. Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa 2003
2. Mieczysław Kędelski, Jan Paradysz; Akademia Ekonomiczna w Poznaniu: Demografia. Wydaw. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2006
3. Marek Okólski: Demografia : podstawowe pojęcia, procesy i teorie w encyklopedycznym zarysie. Wydaw. Naukowe Scholar, Warszawa 2006

16. Literatura towarzysząca:

1. Grzegorz Węclawowicz: Geografia społeczna miast : zróżnicowania społeczno-przestrzenne. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2003
2. Elżbieta Trafiałek: Polska starość w dobie przemian. Śląsk, Katowice 2003

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy ekonomii**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr inż. Zbigniew Kulas

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

.....

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Brak

13.Cele kształcenia:

Celem wykładu jest zaznajomienie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą ekonomii, w tym przybliżeniem pojęć popytu, podaży oraz zasad funkcjonowania gospodarki rynkowej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Zapoznanie z podstawowymi pojęciami tj. czynniki produkcji, popyt, podaż, cena równowagi. Podstawowe zagadnienia związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa, w tym pojęcia zysku, kosztów i utargu. Podstawowe formy rynku i ich charakterystyka. Podstawowe pojęcia z dziedziny makroekonomii tj. PKB, system podatkowy, budżet i problem bezrobocia. Dochód narodowy. Polityka gospodarcza. Systemy walutowe.

15. Literatura podstawowa:

1. Ewelina Nojszewska: Podstawy ekonomii. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1995.
2. Stefan Marciniak, Lidia Białoń: Makro- i mikroekonomia : podstawowe problemy. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001

16. Literatura towarzysząca:

1. Janusz Beksiak: Ekonomia. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001
2. Wojciech Wrzosek: Funkcjonowanie rynku. Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa 2002
3. Roman Milewski, Paweł Alberciak: Podstawy ekonomii : ćwiczenia, zadania, problemy. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy epidemiologii**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr hab. n. med. Barbara Harazin

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

mgr Lidia Abramczyk - Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	30			
Forma zaliczenia	egzamin	Kolokwia pisemne			

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu biologii medycznej na poziomie szkoły średniej

13. Cele kształcenia:

Poznanie metod pomiaru stanu zdrowia populacji oraz podstawowych zasad profilaktycznych.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Podstawowe pojęcia, definicje, podziały stosowane w epidemiologii. Proces epidemiczny: źródła zakażenia, drogi szerzenia się zakażenia, klasyfikacja chorób zakaźnych, rodzaje epidemii, zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej, strategia zapobiegania epidemiom chorób zakaźnych. Wielkie epidemie w dziejach ludzkości. Ocena stanu zdrowia zbiorowości: mierniki zdrowia, współczynniki zapadalności, chorobowości, umieralności, umieralność niemowląt, źródła informacji o stanie zdrowia zbiorowości. Standaryzacja mierników stanu zdrowia. Epidemiologia stanów nagłego zagrożenia życia. Epidemiologia opisowa: analiza rozpowszechnienia chorób, mierniki epidemiologiczne, zmienność czasowa, analiza geograficzna. Badania retrospektywne, prospektywne i eksperymentalne w epidemiologii: plan badania, dobór grupy kontrolnej,

zbieranie danych o narażeniu, przykłady badań na podstawie aktualnego piśmiennictwa medycznego. Nadzór sanitarno epidemiologiczny w Polsce.

14.2.Ćwiczenia/Ćwiczenia tablicowe:

Proces epidemiczny: źródła zakażenia, drogi szerzenia się zakażenia, klasyfikacja chorób zakaźnych, rodzaje epidemii, zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej, strategia zapobiegania epidemiom chorób zakaźnych. Ocena stanu zdrowia zbiorowości: mierniki zdrowia, współczynniki zapadalności, chorobowości, umieralności, umieralność niemowląt, źródła informacji o stanie zdrowia zbiorowości. Standaryzacja mierników stanu zdrowia. Epidemiologia opisowa: analiza rozpowszechnienia chorób, mierniki epidemiologiczne, zmienność czasowa, analiza geograficzna. Badania retrospektywne, prospektywne i eksperymentalne w epidemiologii: plan badania, dobór grupy kontrolnej, zbieranie danych o narażeniu, przykłady badań na podstawie aktualnego piśmiennictwa medycznego. Nadzór sanitarno epidemiologiczny w Polsce.

15. Literatura podstawowa:

1. Brzeziński Zbigniew, Szamotulska Katarzyna: Epidemiologia Kliniczna. PZWL, Warszawa, 1997
2. Jabłoński Leon: Epidemiologia. FOLIUM, Lublin, 1996
3. Jędrychowski Wiesław: Podstawy epidemiologii. Collegium Medicum UJ, Kraków, 1995
4. Jędrychowski Wiesław: Epidemiologia. PZWL, Warszawa, 1995

16. Literatura towarzysząca:

1. Kenneth F. Kiple: Wielkie epidemie w dziejach ludzkości. Oficyna Wydawnicza Atena, Poznań, 2002.
2. Artykuły z czasopism medycznych dotyczące wyników badań epidemiologicznych

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy ochrony środowiska**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr hab. n. med. Barbara Harazin
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

-
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie w formie testowej				

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
12. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu ekologii na poziomie szkoły średniej

13. Cele kształcenia:

Poznanie rodzajów zanieczyszczeń środowiskowych, podstawowych czynników powodujących degradację środowiska oraz wybranych skutków zdrowotnych.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Polskie prawodawstwo historyczne w zakresie ochrony przyrody: prawna ochrona przyrody od połowy XIV w. do połowy XIX w., okres zaborów, okres międzywojenny 1918-1939.
Rodzaje zanieczyszczeń środowiska. Zanieczyszczenie wody: zasoby wody na Ziemi, źródła zanieczyszczenia wody, rodzaje ścieków. Degradacja gleby: przyczyny, stopnie jakości chemicznej związane z zawartością metali ciężkich.
Zanieczyszczenie powietrza: substancje zanieczyszczające atmosferę, rodzaje niebezpiecznych substancji chemicznych i pyłów. Rodzaje efektów toksycznych.

15. Literatura podstawowa:

1. Boć J., Samborska-Boć E: Ochrona środowiska. Źródła. Kolonia Limited, Wrocław, 1994
2. Deryło A., Narloch L.: Wybrane problemy z biologii sanitarnej na przykładzie ekosystemów wodnych. ŚAM, Katowice, 1996.
3. Zakrzewski S.F.: Podstawy toksykologii środowiska. PWN, Warszawa, 1995

16. Literatura towarzysząca:

1. Środowiskowe zagrożenia zdrowia w Polsce – wybrane zagadnienia. Informator dla administracji rządowej i samorządowej. Sosnowiec, 2001
2. Stan środowiska w Polsce. Raporty PIOŚ

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy psychologii**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr Małgorzata Przepióra-Kapusta
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
.....
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Egzamin w formie testowej				Ocenianie ciągle

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Celem jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z psychologii ogólnej

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Omówienie podstawowych pojęć w psychologii. Przedstawienie głównych koncepcji człowieka (podejście biologiczne, behawioralne, poznawcze, psychodynamiczne, społeczno-kulturowe). Zapoznanie ze specyficznymi metodami badań: diagnoza i prognoza zaburzeń versus zdrowia psychicznego. Wieloznaczność pojęcia normy; nienormalność, wskaźniki optymalnego życia (psychologiczne determinanty zdrowia i choroby). Omówienie zagadnień dotyczących psychologii procesów psychicznych: czynnościowych i poznawczych; pojęcie inteligencji, procesów uczenia się. Główne zagadnienia z zakresu psychologii osobowości. Elementy psychologii społecznej; interakcja społeczna. Znaczenie konformizmu, wpływ autorytetu jako czynniki modyfikujące zachowania i podejmowanie decyzji. Choroba w życiu człowieka; reakcja jednostki na chorobę. Stres psychologiczny, teorie transakcyjne- rola oceny poznawczej w zjawisku stresu. Style i strategie radzenia sobie ze stresem. Postępowanie w interwencji kryzysowej. Komunikacja z pacjentem. Jak pomagać?- pomoc psychologiczna, terapia. Wypalenie zawodowe pracowników medycznych.

14.2. Seminarium:

W ramach zajęć seminaryjnych studenci zapoznają się z możliwościami praktycznego wykorzystania technik behawioralnych w modyfikacji zachowań (np. eliminowanie złych nawyków, nałogów, lęków itp). Omówiona zostanie rola mechanizmów obronnych w radzeniu sobie pacjenta z frustracją i konfliktami. Opracowane zostaną poznawcze aspekty relacji międzyludzkich –znaczenie schematów, stereotypów, oceny poznawczej.

15. Literatura podstawowa:

Ch.L. Sheridan, S.A. Radmacher, (1998); Psychologia zdrowia. Wyzwanie dla biomedycznego modelu zdrowia. Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia PTP.

E. Aronson, T.D. Wilson, R.M. Akert, (1997); Psychologia społeczna. Serce i umysł. Zysk i S-ka Wydawnictwo.

J. Strelau, (2000); Psychologia. Podręcznik akademicki. Podstawy psychologii. Gdańsk GWP.

Seminarium:

J.Kozielecki, (1998); Koncepcje psychologiczne człowieka. W-wa, Wyd. Akademickie Żak

16. Literatura towarzysząca:

G.D. Bishop, (2000); Psychologia zdrowia. Wrocław wyd: Astrum.

C.Tarvia, C.Wade, (1999); psychologia. Podejścia oraz koncepcje. Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.

P.G. Zimbardo, F.L. Ruch, (1998); Psychologia i życie, W-wa PWN.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy socjologii**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr Wiesław Sikorski
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Praca pisemna				

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Zdobycie wiedzy z zakresu socjologii medycyny a w szczególności na temat zdrowia, profilaktyki, choroby, leczenia i rehabilitacji oraz ich uwarunkowań społecznych, systemu społecznego i instytucji społecznych służby zdrowia. Uzyskanie umiejętności przedstawiania i interpretowania uwarunkowań społecznych i ich konsekwencji dla aktualnego stanu zdrowia pacjenta. Poznanie modeli opieki szpitalnej. Poznanie pojęcia jakości życia, określenie jakości życia w chorobie. Poznanie zachowań społecznych związanych z umieraniem, śmiercią i sieroctwem.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Socjologia jako nauka o społeczeństwie. Metody badawcze w socjologii. Kultura, wartości i normy społeczne. Zachowania w zdrowiu i chorobie. Socjologiczne aspekty starości i umierania. Zachowania zdrowotne. Stosunek lekarz-pacjent. Patologie społeczeństwa, rodziny i jednostki.

15. Literatura podstawowa:

1. Człowiek wobec starości : szkice z gerontologii społecznej / Adam A. Zych. - Katowice : Śląsk, 1999. - 163, [3] s. :
2. Elementy socjologii dla pielęgniarek / Iwona Taranowicz, Anita Majchrowska, Zofia Kawczyńska-Butrym. - Lublin : Czelej, 2000. - 275 s. :
3. Polska starość w dobie przemian / Elżbieta Trafiałek. - Katowice : Śląsk, 2003.
4. Wybrane elementy socjologii : podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych / red. Anita Majchrowska; Renata Bogusz [et al.]. - Lublin : Czelej, 2003. - 328 s. : rys
5. Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby / Beata Tobiasz-Adamczyk. - Wyd. 3 popr. i uzup. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2000.
6. Adamski F., Socjologia małżeństwa i rodziny. Wprowadzenie. Warszawa 2002
7. Osińska K., Twórcza obecność chorych, Warszawa 1999.
8. Rżewska L.(red.), Pacjent – Pielęgniarka, Warszawa 1998.
9. Sokołowska M.(red.), Badania socjologiczne w medycynie, Warszawa 1969.

16. Literatura towarzysząca:

1. Naturalna mowa ciała : w socjotechnicznych metodach osiągania celu / Günther Rebel; tł. Marek Śnieciński. - Wrocław : Astrum, 1999. - 175, [1]
2. Berger P.L., Zaproszenie do socjologii, Warszawa 2000.
3. Aronson E., Człowiek istota społeczna, Warszawa 1995.
4. Goodman N., Wstęp do socjologii, Warszawa 2001.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy żywienia człowieka**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr inż. Ewa Malczyk
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15	15			
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne	Ocenianie ciągłe			

1. Liczba punktów ECTS: 3
2. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
3. Wymagania wstępne:

Brak

4. Cele kształcenia:

Student zna zasady prawidłowego żywienia. Wykazuje umiejętność rozróżnienia składników odżywczych oraz określenia ich roli w organizmie człowieka. Potrafi zbilansować dietę pod względem wartości energetycznej i zawartości składników odżywczych oraz wykorzystać metody do oceny wartości odżywczej żywności. Umie ocenić stan odżywienia i sposobu żywienia.

5. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 5.1. Wykład:

Żywność w łańcuchu troficznym człowieka. Składniki odżywcze i ich znaczenie w żywieniu. Normy żywienia i wyżywienia. Podział produktów żywnościowych. Zasady prawidłowego żywienia – piramida żywieniowa. Metody oceny sposobu żywienia. Metody oceny stanu odżywienia. Zasady żywienia różnych grup ludności, czyli zróżnicowanie diet dzieci i dorosłych. Niedożywienie i jego następstwa. Choroby związane z żywnością, żywieniem i odżywianiem. Żywność w cukrzycy. Żywność w otyłości. Żywność w alergiach, nietolerancjach pokarmowych i zespołach złego wchłaniania.

5.2. Ćwiczenia tablicowe:

Procesy energetyczne w organizmie człowieka, bilans energetyczny organizmu. Pojęcie przemiany materii (metabolizmu). Rola biologicznych katalizatorów. Procesy anaboliczne i kataboliczne. Intensywność przemian metabolicznych w zależności od wieku. Wartość energetyczna pożywienia, jednostki energetyczne - przeliczanie jednostek kcal, kJ, cal, MJ; równoważniki Atwatera. Wartość odżywcza białek; wskaźnik aminokwasu ograniczającego. Zasady planowania żywienia różnych grup ludności. Planowanie żywienia. Układanie i ocena jadłospisów.

6.Literatura podstawowa:

1. J. Gawęcki, L. Hryniewiecki: Żywność człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. Cz. I. PWN, Warszawa 2000.
2. J. Hasik, J. Gawęcki: Żywność człowieka zdrowego i chorego. Cz. II. PWN, Warszawa 2000.
3. H. Kunachowicz, I. Nadolna, B. Przygoda, K. Iwanow: Tabele wartości odżywczej produktów spożywczych. IŻŻ, Warszawa 1998.

7.Literatura towarzysząca:

1. W. Kierst: Nauka o żywieniu zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 1989.
2. A. Szczygieł: Normy żywienia i wyżywienia. IŻŻ, Warszawa 1987.
3. Z. Wieczorek-Chełmińska: Nowoczesna dietetyczna książka kucharska. Warszawa 2000.
4. H. Ciborowska, A. Rudnicka: Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 2002.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Propedeutyka zdrowia publicznego**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

ze względu na specyfikę przedmiotu (wykłady na I semestrze) zakres wiadomości pokrywa się z kryteriami przyjęcia na studia

13. Cele kształcenia:

Zakres problematyki medycyny społecznej i zdrowia publicznego, geneza i historia medycyny społecznej i zdrowia publicznego. Ochrona zdrowia, opieka zdrowotna, kultura zdrowotna, opieka medyczna, medycyna zapobiegawcza, medycyna prospektywna, medycyna środowiskowa, medycyna społeczna. Medyczne i poza medyczne uwarunkowania zdrowia. Zdrowie jako dobro społeczne i dobro indywidualne. Mierniki zdrowia. Polityka Unii Europejskiej w zakresie zdrowia publicznego.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Wykłady obejmują zakres zdrowia publicznego w tym wiedzę z zakresu definicji zdrowia, mierników zdrowia, zagadnień demograficznych (w tym starzenie się populacji) , podstawową wiedzę z zakresu programów zdrowotnych, polityki zdrowotnej, kontraktowania świadczeń zdrowotnych oraz specyfiki zagadnień populacyjnych, chorób cywilizacyjnych, zatrucia środowiska, bezrobocia, ubóstwa i patologii społecznych

14.2. Seminarium:

W trakcie zajęć seminaryjnych w pierwszym semestrze student przedstawia w formie prezentacji ustnej doniesienia naukowe (piśmiennictwo kierunkowe z zakresu zdrowia publicznego)

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie publiczne p.red. B.Kulik i M.Latalskiego 2002,
Zdrowie publiczne t.I i II p.red.A.Czupryny i S. Paździocha, 2000

16. Literatura towarzysząca:

Pismnictwo kierunkowe: Zdrowie publiczne; Medycyna środowiskowa, Medycyna po dyplomie, Medycyna praktyczna
(ostatnie 2 czasopisma zawierają rozdziały z zakresu zdrowia publicznego)

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Propedeutyka medycyny**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

prof. dr hab. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

dr n. med. Zofia Skałuba-Filipow

lek. med. Magdalena Piłot

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				15
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Ze względu na specyfikę przedmiotu (wykłady na I semestrze) zakres wiadomości pokrywa się z kryteriami przyjęcia na studia

13. Cele kształcenia:

Zdrowie i choroba, etiopatogeneza i fizjopatologia chorób, determinanty zdrowia. Etiologia i przebieg najczęściej występujących chorób układu krążenia, pokarmowego, oddechowego, dokrewnego, moczowo-płciowego, menopauza i andropauza-zagadnienia starzenia się organizmu.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

W trakcie wykładów student zostaje zaznajomiony z podstawowymi pojęciami stosowanymi w medycynie, wybranymi działaniami lekarskimi; sposobem zbierania wywiadu, badania fizykalnego pacjenta; wybranymi schorzeniami z zakresu chorób wewnętrznych i innych dziedzin medycyny (propedeutyka neurologii, pediatrii, ginekologii i położnictwa, chirurgii i ortopedii), pierwsza pomoc, podstawy farmakologii i farmakoterapii klinicznej) oraz

podstawową diagnostyką tych schorzeń w tym elementarną wiedzę o współczesnej aparaturze medycznej

14.2.Seminarium:

Omówienie wspólnie z wykładowcą przedstawionych do analizy wyników badań laboratoryjnych, ekg, radiogramów, badań USG; ugruntowanie wiedzy zdobytej w ramach wykładów; przedstawienie sposobu zbierania wywiadu i wnioskowania diagnostycznego, przeprowadzania badania fizykalnego, nauka pomiarów RR, badania tętna, zapoznanie się z zasadami udzielania pierwszej pomocy

15. Literatura podstawowa:

Propedeutyka medycyny:wstęp do studiów lekarskich. T.Kielanowski PZWL,1973
Propedeutyka lekarska czyli propedeutyka medycyny ogólnej W.Szumowski Kraków 1998
Historia medycyny p. red. T.Brzeziński PZWL 1998
Medycyna w pigułce
Wybrane zagadnienia z praktyki lekarza rodzinnego p.red. A.Steciwko, Wrocław 2003

16. Literatura towarzysząca:

Pismienictwo kierunkowe:Medycyna praktyczna, Medycyna po dyplomie

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Ekonomia i finanse**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Prof. dr hab. nauk med. Małgorzata Muc-Wierzgoń

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Dr nauk. med. Jacek Bucior

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	30			
Forma zaliczenia	egzamin	Zaliczenie ustne			

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Zajęcia skierowane są do studentów mających minimum wiedzy z zakresu zdrowia publicznego.

13. Cele kształcenia:

Zapoznanie studentów z podstawami ekonomii ze szczególnym rozwinięciem ekonomiki zdrowia oraz możliwościami jej praktycznego wykorzystania w opiece zdrowotnej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład (po 2 godz)

1. Ekonomika zdrowia – wybory, wybory, wybory. Makro i mikroekonomia. Ekonomika zdrowia – definicja, geneza powstania, cechy charakterystyczne. Badania ekonomiczne w naukach medycznych.
2. Uwarunkowania ekonomiczno-prawne w ochronie zdrowia.
3. Planowanie finansowe w zakładach opieki zdrowotnej – definicja, podstawowe cechy. Biznes plan
4. Zasady liczenia kosztów w naukach medycznych. Ekonomiczna ocena usług zdrowotnych. Perspektywy : pacjent, płatnik, rząd, dostawca, społeczeństwo. Dostawy świadczeń zdrowotnych: wykorzystanie funduszy.
5. Finansowanie opieki zdrowotnej w Polsce. Główne cechy reformy systemu

- finansowania i jego strategię rozwoju.
6. Interwencjonizm państwowy, rola i przyczyny interwencji państwa w systemie ochrony zdrowia
 7. Dynamika ogólnokrajowych wydatków na zdrowie – funkcja konsumpcji, podział dochodu.
 8. Modele płatności w ochronie zdrowia. Państwowa kontrola kosztów – luki w wydatkach i presja regulacyjna.
 9. Kontraktowanie usług zdrowotnych – co to jest i skąd się wzięło to pojęcie? Co i według jakich zasad jest kontraktowane. Rodzaje płatności za usługi personelu medycznego.
 10. Zarządzanie i regulacja kosztów działania przychodni i szpitala. Efekt skali. Regulacje prawne.
 11. Farmakoekonomia – badania naukowe i rozwój. Konkurencja na rynku farmaceutyków, najnowsze trendy.
 12. Koszyk Świadczeń Zdrowotnych- definicja, cele i zadania
 13. Ubezpieczenia – metody ochrony przed ryzykiem, unikanie ryzyka. Selekcja negatywna. Umowy dotyczące ubezpieczeń zdrowotnych i przepływ funduszy.
 14. Jednorodne Grupy Pacjentów kontraktowanie świadczeń zdrowotnych od lipca 2008 roku. Plusy i minusy JGP w aspekcie ekonomicznym

14.2. Ćwiczenia tablicowe (po 2 godz)

1. Opieka długoterminowa –refinansowanie z uwzględnieniem rodzaju i struktury świadczeń. Zastępowanie świadczeń.
2. Leczenie uzdrowiskowe – finansowanie świadczeń
3. Monitorowanie jakości w opiece zdrowotnej, jako narzędzie do podejmowania decyzji.. Koszty jakości- ich podział i ewidencja.
4. Międzynarodowe porównania potencjału zdrowia i wydatków na opiekę zdrowotną. Alokacja mikro i makro: opieka zdrowotna jako dobro luksusowe. Kraje o niskim, średnim i wysokim dochodzie.
5. Tworzenie biznes planu
6. Procedury medyczne jako elementy płatności za usługi medyczne.
7. Praktyczne przykłady liczenia kosztów (np.pobyt w szpitalu, zakładzie opiekuńczo-leczniczym itp.)
8. Wydatki na refundacje leków – jak ograniczyć koszty? Przykłady hipotetycznych rozwiązań
9. Analizy opłacalności technologii medycznych krajowe i zagraniczne. TK, NMR, krioterapia, chemioterapia , terapia genowa.... Dokąd zmierzamy?
10. Perspektywy rozwoju reformowanej służby zdrowia – immanentne ograniczenia, mity kardynalne, cele, modyfikacja zachowań. Spojrzenie w przyszłość.
11. Ubezpieczenia społeczne – rola i zadania
12. Czy istnieją inne formy ubezpieczeń? Przykłady z krajów UE i Stany Zjednoczone
13. Zdrowie – to towar czy najwyższe dobro? Za i przeciw
14. Ochrona zdrowia w systemie gospodarki rynkowej
15. Analiza JGP – przykłady w zakresie chorób wewnętrznych

15. Literatura podstawowa:

1. EKONOMIA / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus. - dodr. 4 Ekonomia. T. 1 / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus; tł. z ang. Helena Hagemeyer; tł. z ang. i przedm. Krzysztof Hagemeyer; tł. z ang. Jan Czekaj. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1998. - 845, [1] s. : rys., schem., tab., wykry ; 24 cm
2. EKONOMIA / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus. - dodr. 4 Ekonomia.

T. 2 / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus; tł. z ang. Jacek Kochanowicz [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2002. - 547, [1] s. : schem., tabl., wyk. ; 24 cm

EKONOMIA / red. Janusz Beksiak. - dodr.. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 250, [2] s.; tabl., wyk. ; 24 cm . - (Przedsiębiorczość)

3. FUNKCJONOWANIE rynku / Wojciech Wrzosek. - Wyd. 3 zm.. - Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2002. - 426, [2] s.: rys., tabl., wyk. ; 20 cm

4. MAKRO- i mikroekonomia : podstawowe problemy / red. Stefan Marciniak; Lidia Białoń [et al.]. - Wyd. 3 zm.. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 595, [1] s.: tabl., wyk. ; 24 cm

16. Literatura towarzysząca:

1. PODSTAWY ekonomii / Ewelina Nojszewska. - Wyd. 6. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, cop. 1995. - 432 s. : rys., tabl., wyk. ; 24 cm

2. PODSTAWY ekonomii : ćwiczenia, zadania, problemy / red. Roman Milewski; Paweł Alberciak [et al.]. - Wyd. 2 popr. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 300 s.: tabl., wyk., ; 24 cm

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Nauka o człowieku**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr n. med. Zofia Skałuba-Filipow

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Olga Wierzchowiec

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny		Ocenianie ciągle		

1. Liczba punktów ECTS: 4

2. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

3. Wymagania wstępne:

Wiadomości obowiązujące w programie nauczania biologii w liceum

4. Cele kształcenia:

Poznanie wybranych zagadnień z zakresu fizjologii człowieka. Zrozumienie podstawowych praw fizjologicznych, jakim podlega organizm człowieka, jego układy, tkanki i komórki.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Komórka. Pobudliwość. Układ nerwowy. Układ ruchu. Autonomiczny układ nerwowy. Mechanizm działania hormonów, hormony podwzgórza, przysadki. Regulacja hormonalna gospodarki węglowodanowej i fosforanowo-wapniowej. Krew. EKG. Serce. Układ naczyniowy. Układ oddechowy. Układ pokarmowy. Układ wydalniczy.

14.2. Ćwiczenia praktyczne:

Fizjologia komórki pobudliwej. OUN. Hormony nadnerczy, tarczycy. Badanie tętna, pomiar ciśnienia tętniczego. Mechanizmy regulacyjne w układzie krążenia. Fizjologia układu krążenia .

Krew, funkcje, morfologia. Grupy krwi. Fizjologia termoregulacji. Równowaga kwasowo-zasadowa.

15. Literatura podstawowa:

1. Władysław Traczyk : Fizjologia człowieka w zarysie - Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich , Warszawa ,2004, John Bullock , Joseph Boyle , Michael B. Wang : Fizjologia - Urban & Partner , Wrocław , 2000

16. Literatura towarzysząca:

1. Ewa Ziółko: Podstawy fizjologii człowieka. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie. Oficyna Wydawnicza Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, Nysa 2006
2. Joanna Lewin-Kowalik; Józefa Dąbek: Skrypt do ćwiczeń z fizjologii człowieka. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2002

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy nadzoru sanitarno-epidemiologicznego**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Lek. med. Marek Lenart

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Lidia Abramczyk – Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Egzamin				Ocenianie ciągle

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom podstawowy.

12. Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu biologii, chemii oraz anatomii i fizjologii człowieka.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z zakresu epidemiologii i bezpieczeństwa sanitarnego w Polsce oraz na świecie, a tym samym poszerzenie horyzontów wiedzy na temat ochrony zdrowia ludzkiego w aspekcie starych i nowych zagrożeń zdrowotnych.

Zapoznanie się z prawodawstwem krajowym i europejskim w zakresie nadzoru sanitarnego, zwalczania chorób zakaźnych, zapobiegania chorobom zawodowym oraz bezpieczeństwa żywności i jakości wody pitnej. Podbudowa teoretyczna w przygotowaniu do zawodowego ratowania zdrowia i życia ludzkiego. Ewentualne przygotowanie zawodowe do pracy w inspekcji sanitarnej, wydziałach zdrowia organizacji samorządowych lub rozlicznych organizacjach pozarządowych zajmujących się problematyką zdrowotną.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Historia epidemiologii. Podstawowe pojęcia epidemiologiczne. Rola i badania epidemiologiczne we współczesnej medycynie.
Zdrowie i mierniki jego oceny. Źródła informacji o stanie zdrowia populacji.

Aktualna koncepcja epidemiologii, jako dziedziny zajmującej się zapobieganiem chorobom zakaźnym i poznawaniem mechanizmów ich przenoszenia się. Rola i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zakażenia wewnątrzszpitalne. Dezynfekcja i sterylizacja. Prewencyjne działanie preparatów szczepionkowych. Kalendarz szczepień. Odczyny poszczepienne. Postępowanie w czasie klęsk żywiołowych i katastrof. Bioterroryzm (wąglik, ospa prawdziwa, gorączki krwotoczne).

14.2. Seminarium:

- Coroczne zagrożenia zakaźne, np. pandemia grypy – zmienność wirusa, szczepienia.
- Analiza danych demograficznych. Obliczanie negatywnych mierników zdrowia dla naszego powiatu lub województwa. Analiza przeciętnego oczekiwanego czasu życia w poszczególnych krajach i województwach.
- Zatrucia pokarmowe z opracowaniem ogniska epidemicznego.
- Analiza niektórych chorób zawodowych, np. wywołanych hałasem lub czynnikami biologicznymi.
- Analiza postępowania poekspozycyjnego w przypadku pogryzienia przez zwierzęta dzikie i domowe.

15. Literatura podstawowa:

1. PODSTAWY epidemiologii / W.Jędrychowski, Kraków 2002,
2. EPIDEMIOLOGIA / L. Jabłoński, Lublin 1996
3. CHOROBY zakaźne i pasożytnicze / W.Magdzik,D.Naruszewicz-Lesiuk, A. Zieliński, Bielsko-Biała 2004
4. Zakażenia i zarażenia człowieka. Epidemiologia, zapobieganie, zwalczanie. Wyd. I, Warszawa PZWL 2001.
5. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, redakcja Jabłoński L., Karwat D., Czelej Lublin 2002,

16. Literatura towarzysząca:

1. HIGIENA, profilaktyka i organizacja w zawodach medycznych / red. Jerzy T. Marcinkowski; Andrzej Anholcer [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2003.
2. CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002.
3. CHEMIA i fizykochemia substancji toksycznych i niebezpiecznych : skrypt dla studentów I roku studiów licencjeckich, specjalność: ratownictwo medyczne / red. Danuta Bodzek; Wojciech Bąkowski [et al.]. - Katowice : Śląska Akademia Medyczna, cop. 2003
CHEMIA medyczna : podstawowe zagadnienia / Graham L. Patrick; tł. z ang. Elżbieta Mikiciuk-Olasik, Małgorzata Witczak. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2003.
4. MEDYCINA katastrof chemicznych / Marek Kowalczyk, Sławomir Rump, Zbigniew Kołaciński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2004. BROŃ chemiczna i biologiczna : raport dla obywatela / Eric Croddy, Clarisa Perez-Armendariz, John Hart; tł. z ang. Zygfryd Witkiewicz [et al.]. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2003.
5. Aktualne **akty prawne** tj. Ustawy i Rozporządzenia z zakresu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego – zgodne z wykazem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr Alicja Różyk - Myrta

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Lek. med. Magdalena Piłot,

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

Poszerzenie wiedzy z zakresu zdrowia w ujęciu o pojęcia historyczne w odniesieniu do współczesności. Pogłębienie wiedzy dotyczącej determinantów zdrowia w odniesieniu do jednostki i społeczeństwa. Poszerzenie wiedzy w zakresie metod zdrowotnych i metod kształtowania zachowań zdrowotnych. Zapoznanie z rolą edukacji w systemie organizacji usług medycznych oraz organizacji systemu będącego gwarantem zdrowia. Zapoznanie z celami strategicznymi Narodowego Programu Zdrowia i projektami działającymi na szczeblu lokalnym. Poznanie roli edukacji zdrowotnej w profilaktyce chorób i jej wpływu na poprawę stanu sanitarnego środowiska w jakim żyje człowiek

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Zdrowie, promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, zapobieganie chorobom. Historia promocji zdrowia. Cele i obszary działań promocji zdrowia. Promocja zdrowia w miejscu pracy. Promocja zdrowia w placówkach opieki zdrowotnej. Zasady opracowywania, wdrażania i ewaluacji programów promocji zdrowia.

14.2.Seminarium:

Zdrowie, promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, zapobieganie chorobom. Historia promocji zdrowia. Cele i obszary działań promocji zdrowia. Promocja zdrowia w miejscu pracy. Promocja zdrowia w placówkach opieki zdrowotnej. Zasady opracowywania, wdrażania i ewaluacji programów promocji zdrowia – rozszerzenie i ugruntowanie zagadnień zrealizowanych w ramach wykładu

15. Literatura podstawowa:

1. Jerzy B. Karski: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia. CeDeWu, Warszawa 2003
2. Felicja Lwow, Andrzej Milewicz; Ryszard Andrzejak: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych. Urban & Partner, Wrocław 2004
3. Joanna Gromadzka-Ostrowska, Dariusz Włodarek, Zuzanna Toeplitz: Edukacja prozdrowotna. Wydaw. SGGW, Warszawa 2003

16. Literatura towarzysząca:

1. Witold S. Gumułka, Wojciech Rewerski; Małgorzata Bednarska-Makaruk: Encyklopedia zdrowia. T.1, T. 2. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001
2. Marek Latoszek; Bartłomiej Bartoszcze: Zdrowie i choroba : promocja zdrowia dla gmin i instytucji edukacyjnych. Akademia Medyczna, Gdańsk 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy zdrowia środowiskowego**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Lek. med. Marek Lenart

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Lidia Abramczyk – Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15	15			
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne	Kolokwia pisemne			

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom podstawowy.

12. Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu biologii, chemii oraz anatomii i fizjologii człowieka.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z zakresu środowiskowych zagrożeń zdrowia, skutków zdrowotnych ekspozycji na czynniki ryzyka - biologiczne, fizyczne, chemiczne oraz psycho-społeczne. Analiza wpływu na zdrowie środowiskowych czynników ryzyka. Poznanie patomechanizmów działania czynników ryzyka, a tym samym poszerzenie horyzontów wiedzy na temat ochrony zdrowia ludzkiego w aspekcie starych i nowych zagrożeń zdrowotnych. Skutki zdrowotne skażenia środowiska naturalnego człowieka. Metody oceny narażenia człowieka na czynniki szkodliwe i szacowanie ryzyka potencjalnych zagrożeń.

Uzyskana wiedza i umiejętności mają stanowić podbudowę teoretyczną w przygotowaniu do zawodowego ratowania zdrowia i życia ludzkiego, bądź ewentualne przygotowanie zawodowe do pracy w inspekcji sanitarnej, wydziałach zdrowia organizacji samorządowych lub rozlicznych organizacjach pozarządowych zajmujących się problematyką zdrowotną.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Podstawowe pojęcia zdrowia i mierniki jego oceny w aspekcie istniejących i pojawiających się zagrożeń ze strony elementów środowiska naturalnego, jak i bytującego w tym środowisku człowieka. Szkodliwość elementów środowiska pochodzenia biologicznego, chemicznego, fizycznego oraz

psycho-społecznego. Środowiskowe zagrożenia zdrowia, a układ immunologiczny człowieka. Środowiskowe zagrożenia zdrowia, a choroby nowotworowe. Środowiskowe zagrożenia zdrowia, a możliwości rozwojowe i rozrodcze ludzi.

14.2. Ćwiczenia tablicowe:

- Skutki zdrowotne stosowanie wielu urządzeń powszechnego użytku oraz stosowanych w praktyce medycznej - wytwarzających pole elektromagnetyczne.
- Skutki zdrowotne spożywania żywności genetycznie zmodyfikowanej.
- Skutki zdrowotne obcowania ze spalarniami odpadów.
- Skutki zdrowotne przebywania w nadmiernym hałasie /zawody sportowe, dyskoteki/.
- Skutki zdrowotne zagrożeń pojawiających się przy udzielaniu czynności ratowniczych na rzecz pacjentów.

15. Literatura podstawowa:

1. ŚRODOWISKOWE zagrożenia zdrowia, Marek Siemiński, wyd. PWN, Warszawa 2007/do pozyskania przez bibliotekę uczelnianą/
2. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, redakcja Jabłoński L., Karwat D., Czelej Lublin 2002,
3. ZAKAŻENIA szpitalne : etiologia i przebieg / red. Anna Przondo-Mordarska; Mariusz Domański [et al.]; Komitet do spraw Zakażeń Szpitalnych, Akademia Medyczna we Wrocławiu. - Wrocław : Wydaw. Continuo, 1999. - 105 s. : 1 schem., tab., wykr ; 24 cm
4. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych : podręcznik dla studentów nauk medycznych i pielęgniarstwa studiów licencjackich / red. Leon Jabłoński, Irena Dorota Karwat; Anna Jabłońska-Chmielewska [et al.]. - Lublin : Katedra i Zakład Epidemiologii Akademii Medycznej w Lublinie : Czelej, 2002. - 470, [2] s. : schem., tab., tabl., wykr ; 24 cm . - (Seria Podręczników dla Studentów Studiów Pielęgniarskich ; 2)
5. CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002. - 417 s. : fot. (w tym kolor.), mapy, rys., schem., tab., wykr ; 24 cm
6. MEDYCYNA zapobiegawcza i środowiskowa / red. Zbigniew Jethon, Andrzej Grzybowski; Krystyna Dłużniewska [et al.]. - Wyd. 2 popr. i uzupeł. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2000. - 470, [1] s. : 1 mapa, rys., 2 schem., tab., wykr ; 24 cm . - (Podręczniki Akademickie PZWL)
7. HIGIENA, profilaktyka i organizacja w zawodach medycznych / red. Jerzy T. Marcinkowski; Andrzej Anholcer [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2003. - 323, [1] s. : 1 fot., rys., 1 schem., tab ; 21 cm

16. Literatura towarzysząca:

1. CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002. - 417 s. : fot. (w tym kolor.), mapy, rys., schem., tab., wykr ; 24 cm
2. MEDYCYNA katastrof chemicznych / Marek Kowalczyk, Sławomir Rump, Zbigniew Kołaciński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2004. - 231, [1] s. : schem., rys. (w tym kolor.), tab., 1 tabl ; 21 cm
3. BROŃ chemiczna i biologiczna : raport dla obywatela / Eric Croddy, Clarisa Perez-Armendariz, John Hart; tł. z ang. Zygfryd Witkiewicz [et al.]. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2003. - 364 s. : fot., 2 portr., 1 rys., tab ; 24 cm
4. HAZARD / Iwona Niewiadomska, Małgorzata Brzezińska, Bernadeta Lelonek. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005. - 240 s. : rys ; 16 cm.

- (Uzależnienia. Fakty i Mity)

5. JEDZENIE / Iwona Niewiadomska, Agnieszka Kulik, Agnieszka Hajduk. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005
6. NARKOMANIA : podręcznik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców / Zygfryd Juczyński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2002.
7. PRACA / Mirosław Kalinowski, Iwona Czuma, Małgorzata Kuć, Agnieszka Kulik. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005.
8. PROBLEMY i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie : elementy patologii społecznej i kryminologii / Anna Nowak, Ewa Wysocka. - Katowice : Śląsk, 2001.
9. PRZEMOC w rodzinie : interwencja kryzysowa i psychoterapia / Wanda Badura-Madej, Agnieszka Dobrzyńska-Masterhazy. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2000.
10. Aktualne **akty prawne** tj. Ustawy i Rozporządzenia z zakresu ratownictwa medycznego – zgodne z wykazem Ministerstwa Zdrowia.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Propedeutyka zdrowia publicznego**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: II
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie Propedeutyki zdrowia publicznego z sem. I

13. Cele kształcenia:

Poznanie problematyki medycyny społecznej z zdrowia publicznego

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Medyczne i poza medyczne uwarunkowania zdrowia. Zdrowie jako dobro społeczne i dobro indywidualne. Mierniki zdrowia. Polityka Unii Europejskiej w zakresie zdrowia publicznego.

- 14.2. Seminarium:

W trakcie zajęć seminaryjnych student przedstawia w formie prezentacji ustnej doniesienia naukowe oraz samodzielnie (wybrane) aktualne zagadnienia z zakresu zdrowia publicznego.

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie publiczne p.red. B.Kulik i M.Latalskiego 2002,

Zdrowie publiczne t.I i II p.red.A.Czupryny i S. Paździocha, 2000

16. Literatura towarzysząca:

Piśmiennictwo kierunkowe: Zdrowie publiczne; Medycyna środowiskowa, Medycyna po dyplomie, Medycyna praktyczna
(ostatnie 2 czasopisma zawierają rozdziały z zakresu zdrowia publicznego)

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Propedeutyka medycyny**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: II
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr hab. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie Propedeutyki medycyny z sem. I

13. Cele kształcenia:

Choroby cywilizacyjne. Wywiad lekarski, badanie przedmiotowe i podmiotowe. Współczesne metody diagnostyczne i terapeutyczne. Podstawy farmakoterapii. Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni POZ.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Pierwsza pomoc, podstawy farmakologii i farmakoterapii klinicznej) oraz podstawowa diagnostyka schorzeń. Współczesna aparatura medyczna.. Choroby cywilizacyjne. Zapalenia, immunopatologia, nowotwory. Wywiad lekarski. Badanie przedmiotowe, diagnoza. Zespoły objawów w rozpoznawaniu stanów klinicznych - zasady postępowania

14.2.Seminarium:

Pierwsza pomoc, podstawy farmakologii i farmakoterapii klinicznej) oraz podstawowa diagnostyka schorzeń. Współczesna aparatura medyczna.. Choroby cywilizacyjne. Zapalenia, immunopatologia, nowotwory. Wywiad lekarski. Badanie przedmiotowe, diagnoza. Zespoły objawów w rozpoznawaniu stanów klinicznych - zasady postępowania – ugruntowanie i poszerzenie zagadnień realizowanych w ramach wykładu

15. Literatura podstawowa:

Propedeutyka medycyny:wstęp do studiów lekarskich. T.Kielanowski PZWL,1973
Propedeutyka lekarska czyli propedeutyka medycyny ogólnej W.Szumowski Kraków 1998
Historia medycyny p. red. T.Brzeziński PZWL 1998
Medycyna w pigułce
Wybrane zagadnienia z praktyki lekarza rodzinnego p.red. A.Steciwko, Wrocław 2003

16. Literatura towarzysząca:

Pismienictwo kierunkowe:Medycyna praktyczna, Medycyna po dyplomie

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Technologia informacyjna**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr inż. Tomasz Piłot

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr inż. Tomasz Trawka

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	sprawdzian na ostatnich zajęciach		suma ocen cząstkowych		

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Podniesienie poziomu wiedzy w zakresie technologii informatycznych. Wyrównanie poziomu umiejętności użytkownika komputerów osobistych. Studenci kończący przedmiot powinni być przygotowani do zdania egzaminów umożliwiających uzyskanie Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych, ECDL (European Computer Driving Licence).

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

- Podstawowe pojęcia informatyczne, typy komputerów, podstawowe elementy PC, urządzenia wejścia/wyjścia, pamięci masowe, wydajność komputera.
- Typy oprogramowania, systemy operacyjne, interfejs graficzny, budowa i rozwój systemów informatycznych, oprogramowanie użytkowe, przetwarzanie tekstu, korespondencja seryjna, arkusz kalkulacyjny, grafika menedżerska i prezentacyjna, kompresja danych.
- Podstawy baz danych, tabela, rekord, pole, klucz, indeks, relacje między tabelami.

- Sieci komputerowe, sieci lokalne, sieci rozległe, sieci telefoniczne i komputery, model klient-serwer, WWW, internet, intranet, extranet, usługi w sieciach komputerowych, e-mail, e-commerce, sieci peer-to-peer.
- Bezpieczeństwo danych, archiwizacja danych, wirusy komputerowe, bezpieczeństwo w sieci, prawa autorskie, licencja, shareware, freeware, ochrona danych osobowych.
- Zastosowania komputerów w różnych dziedzinach życia: biznes, administracja, służba zdrowia, edukacja, telepraca itp.
- Ergonomia, ochrona zdrowia, środki ostrożności, ochrona środowiska naturalnego w aspekcie użytkowania komputerów.

14.2. Ćwiczenia praktyczne:

- Użytkowanie komputera PC: środowisko pracy, pulpit, zarządzanie plikami, wirusy, drukowanie.
- Przetwarzanie tekstów: podstawowe operacje, formatowanie tekstu, obiekty, korespondencja seryjna, drukowanie dokumentu.
- Arkusze kalkulacyjne: własności komórek, formuły i funkcje, wykresy i diagramy, formatowanie arkusza.
- Bazy danych: tabele, formularze, wybieranie informacji z bazy, raporty, drukowanie.
- Grafika menedżerska i prezentacyjna: tworzenie prezentacji, teksty i ilustracje, wykresy/diagramy, autokształty, animacje, przygotowanie pokazu slajdów.
- Usługi w sieciach informatycznych: nawigacja między stronami WWW, wyszukiwanie informacji, redagowanie listów elektronicznych, zarządzanie skrzynką pocztową.

15. Literatura podstawowa:

- TECHNOLOGIA informacyjna w dydaktyce przedmiotów humanistycznych / Bolesław Ochodek; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile. - Piła : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile, 2006,
- WYKŁADY z podstaw informatyki / Witold Sikorski. - Wyd. 2 rozsz. - Warszawa : Mikom, 2005.
- PODSTAWY budowy i działania komputerów / Andrzej Skorupski. - Wyd. 3. - Warszawa : Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, 2000.

16. Literatura towarzysząca:

- ABC komputera / Piotr Wróblewski. - Wyd. 2. - Gliwice : Helion, 2000.
- ABC systemu Windows XP PL / Marcin Szeliga, Marcin Świątelski. - Gliwice : Helion, 2002.
- POZNAJ Microsoft Office 2000 PL / Ed Bott; tł. z ang. Marek Korbecki, Sławomir Dzieniszewski. - Warszawa : Mikom, 1999.
- ABC Accessa 2002 / Tomasz Nabiałek. - Kraków : Edition 2000, 2002.
- ABC Internetu / Krzysztof Pikoń. - Wyd. 3. - Gliwice : Helion, cop. 2000.
- BEZPIECZEŃSTWO danych w systemach informatycznych / Janusz Stokłosa, Tomasz Bilski, Tadeusz Pankowski. - Warszawa ; Poznań : Wydaw. Naukowe PWN, 2001.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Kwalifikowana pierwsza pomoc**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Lek. med. Wojciech Rębisz

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Ireneusz Szafraniec

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30		30		
Forma zaliczenia	zaliczenie pisemne		Zaliczenie praktyczne		

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Znajomość anatomii i fizjologii człowieka w zakresie wymaganym programem studiów danej specjalności.

13. Cele kształcenia:

Nabywanie wiedzy i umiejętności praktycznych, potrzebnych do udzielenia pierwszej i kwalifikowanej pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Rozpoznanie stanów zagrożenia zdrowia lub życia człowieka. Ocena podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia. Przywrócenie, podtrzymanie i stabilizacja podstawowych funkcji - w tym czynności układu oddechowego i krążenia. Podstawowe stany zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego i środowiskowego.

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

Podstawowe i zaawansowane czynności ratownicze w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zabezpieczenie i stabilizacja różnych obszarów ciała uszkodzonych w wyniku działania czynników zewnętrznych. Podejmowanie kwalifikowanych działań ratunkowych w

szczególnych rodzajach zagrożeń środowiskowych. Organizacja i przeprowadzanie kwalifikowanego i bezpiecznego transportu osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia.

15. Literatura podstawowa:

1. MEDYCYNA ratunkowa i katastrof : podręcznik dla studentów uczelni medycznych / red. Andrzej Zawadzki; Andrzej Basista, Krystyn Sosada, Wojciech Żurawiński [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2006. –
2. ABC postępowania w urazach / red. Peter Driscoll, David Skinner, Richard Earlam; red. wyd. pol. Juliusz Jakubaszko; tł. z ang. Bogdan Kamiński. - Wyd. 1 pol. - Wrocław : Górnicki Wydaw. Medyczne, 2003.
3. ABC resuscytacji / red. Michael C. Colquhoun, Anthony J. Handley, T.R. Evans; red. wyd. pol. Juliusz Jakubaszko; tł. z ang. Bogdan Kamiński. - Wyd. 2 pol. - Wrocław : Górnicki Wydaw. Medyczne, 2006.

16. Literatura towarzysząca:

BASIC Trauma Life Support : dla paramedyków i ratowników medycznych / red. John Emory Campbell; Roy L. Alson [et al.]. - Kraków : Medycyna Praktyczna, cop. 2006.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Organizacja i zarządzanie**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: III
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Prof. dr hab. nauk med. Małgorzata Muc - Wierzoń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	15			
Forma zaliczenia	Zaliczenie ustne	Zaliczenie ustne			

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Zajęcia skierowane są do studentów mających minimum wiedzy z zakresu zdrowia publicznego.

13. Cele kształcenia:

Dostarczenie niezbędnych umiejętności z zakresu organizacji i zarządzania ochroną zdrowia w Polsce; podniesienie wiedzy i kwalifikacji w zakresie prowadzenia negocjacji, ubezpieczeń zdrowotnych i zarządzania jednostkami ochrony zdrowia. Absolwent nabywa praktycznych umiejętności zawodowych związanych z pełnieniem różnorodnych funkcji w zakresie zadań dotyczących opieki zdrowotnej oraz promocji i ochrony zdrowia realizowanych przez instytucje państwowe, samorządowe, społeczne i prywatne.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Ochrona zdrowia, opieka medyczna, priorytety w zdrowiu, polityka zdrowotna, usługa zdrowotna, funkcje systemu ochrony zdrowia itp. – definicje wprowadzające w zagadnienie tematyczne (2 godz)
Modele opieki zdrowotnej – rys historyczny i współczesność (2 godz)
Systemy zdrowotne – przegląd, rola i zadania każdego z nich. Jakże działania medyczne finansować? – algorytm postępowania wg WHO (3 godz)
Podstawowe regulacje prawne i inne formy organizacyjno-prawne dotyczące funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej - (3 godz)
Wprowadzenie powszechnego ubezpieczenia społecznego – cel reformy, zadania Kas Chorych (2 godz)

Program restrukturyzacji w ochronie zdrowia w roku 2000 i perspektywy działań w latach następnych- (3 godz)
Narodowy Fundusz Zdrowia (struktura i zadania) - (2 godz)
Co to jest zakład opieki zdrowotnej ? Jego rola i zadania (2 godz)
Standardy opieki w ochronie zdrowia – podział, rola i zadania – (2 godz)
Zakład opieki zdrowotnej jako samodzielny podmiot na rynku usług medycznych -(2 godz)
Struktura zakładów opieki zdrowotnej z uwzględnieniem szczególnej roli lekarza POZ- (3 godz)

14.2. Ćwiczenia tablicowe:

Usługa zdrowotna jako dobro społeczne (2 godz)
Teorie organizacji i zarządzania usługami zdrowotnymi (2 godz)
Na jakich zasadach opiera się system ochrony zdrowia w Polsce ? - (2 godz)
Organizacje pozarządowe typu non-profit w ochronie zdrowia - (2 godz)
Algorytmy finansowania usług zdrowotnych w Polsce, wybranych krajach UE oraz Stanach Zjednoczonych - (3 godz)
Przepływy środków finansowych w polskiej ochronie zdrowia – nadzór i kontrola, świadczenia i sprzedaż usług (2 godz)
Przesłanki tworzenia rynku usług medycznych - (2 godz)
Rynek usług medycznych – jego cechy rynkowe i nierynkowe - (2 godz)
Rynek usług medycznych i jego otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem makrootoczenia - (2 godz)

15.Literatura podstawowa:

Dobbska M, Rogoziński K. Podstawy zarządzania zakładem opieki zdrowotnej. Wyd.Naukowe PWN, Warszawa 2008
Hibner E.Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia.Wyd. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, 2003
Kozłowski A. K., Piotrowski W.: Zarządzanie. Teoria i praktyka, PWN, Warszawa, 2004.
Fraczkiewicz –Wronka A. Red.; „Samorządowa polityka społeczna” Warszawa 2002 Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP
Leowski J.: Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. Wyd. Cedewu, Warszawa, 2004.

16.Literatura towarzysząca:

Belcher P.J.: *Rola Unii Europejskiej w opiece zdrowotnej* Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia Warszawa 2001
Kotarbinski T.; „*Medytacje o życiu godziwym*” Wiedza Powszechna 1985
Kotarbinski T.; „*Trakta o dobrej robocie*” Ossolineum 1973 r wyd.
Kotarbinski T.; „*Traktat o dobrej robocie*” Ossolineum 1973 r wyd.I
Kozłowski A.K.;Piotrkowski .;” *Zarządzanie .Teoria i praktyka* „Wydanie zmienione Wydawnictwo Naukowe Warszawa 2004
Pod.red. Kozierkiewicz A.: *Znaczenie wybranych wskaźników dla podejmowania decyzji w ochronie zdrowia* ZDROWIE PUBLICZNE Suplement nr 1/2000
Pietrasinski Zb. .;”*Sztuka uczenia się*” Wiedza Powszechna Warszawa 1997
Pszczółowski T.;”*Zasady sprawnego działania*” Wiedza Powszechna.Wstęp do prakseologii. Wyd.V Wiedza Powszechna 1976
Pozdzoł S.: *System zdrowotny w: Zdrowie Publiczne Tom I* Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne VESALIUS Kraków 2000
Pszczółowski T .;”*Organizacja od dołu i od góry*” Wyd.I Wiedza Powszechna 1976

Włodarczyk C.: *Reforma opieki zdrowotnej w Polsce. Studium polityki zdrowotnej.*
Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne VESALIUS Kraków 1999

Syrkiewicz-Światała M, Holecki T. Zarządzanie zasobami ludzkimi w ochronie zdrowia -
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach (dawniej Śląska AM); 2007

Wojnarowska B.: *Narodowy Program Zdrowia – ewolucja, możliwości realizacji w:
Promocja Zdrowia* pod redakcją J.B. Karskiego Wydawnictwo IGNIS Warszawa 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy biostatystyki**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr hab. Mariusz Czekąła

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Agnieszka Szpara

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne		Ocenianie ciągłe		

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Podstawowa znajomość programu Microsoft Excel.

13. Cele kształcenia:

Ugruntowanie podstawowych pojęć teorii prawdopodobieństwa i statystyki opisowej. Przystwojenie wiedzy z podstaw statystyki, planowanie badań z uwzględnieniem tworzenia bazy danych i ich późniejszej analizy. Zrozumienie istoty wnioskowania statystycznego a także nabycie umiejętności interpretacji i krytycznej oceny analiz statystycznych. Opanowanie podstawowych metody analizy danych służących do oceny zależności między zmiennymi.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Definicje i podstawowe pojęcia rachunku prawdopodobieństwa. Statystyka opisowa i matematyczna. Modele statystyczne w badaniach biostatystycznych

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

Elementy statystyki opisowej i matematycznej. Etapy badań statystycznych. Prezentacja

tabelaryczna (szereg rozdzielczy) i graficzna (histogram) danych statystycznych. Miary rozkładu: średnia, odchylenie standardowe, rozstęp, współczynnik zmienności, mediana, modalna, współczynnik skośności- na przykładzie danych medycznych. Zmienna losowa i jej rozkład prawdopodobieństwa. Modele statystyczne w badaniach biostatystycznych

15. Literatura podstawowa:

.Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka matematyczna w zadaniach. Cz.1, Rachunek prawdopodobieństwa / Włodzimierz Kryszewski Wydaw. Naukowe PWN.
2.BIOSTATYSTYKA / red. Andrzej Stanisławski. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego,
3.BIOSTATYSTYKA : wykorzystanie metod statystycznych w pracy badawczej w naukach biomedycznych / Cezary Watała. - Bielsko-Biała : Alfa-medica Press.

16. Literatura towarzysząca:

.STATYSTYKA : elementy teorii i zadania / Stanisława Ostasiewicz, Zofia Rusnak, Urszula Siedlecka- Wrocław : Wydaw. Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy polityki społecznej i zdrowotnej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Antoni Węgiel

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Wiktoria Orłowska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				15
Forma zaliczenia	Test opisowy				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom podstawowy:

12. Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości o celach i zadaniach zdrowia publicznego

13. Cele kształcenia:

Przedstawienie podstawowych wiadomości na temat polityki społecznej i zdrowotnej

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Rola i zadania państwa w ochronie zdrowia.
Funkcje zdrowia publicznego.
Systemy opieki zdrowotnej.
Polityka zdrowotna – definicje, funkcje i cele. Priorytet polityki zdrowotnej.
Odpowiedzialność państwa za politykę zdrowotną. Polityka państwa – rząd z ministerstwami, samorządy terytorialne – wojewoda, sejmik wojewódzki, powiaty, Narodowy Fundusz Zdrowia, organizacje pozarządowe – w zabezpieczeniu potrzeb zdrowotnych.
Polityka zdrowotna w Polsce i w Unii Europejskiej
Narodowy Program Zdrowia 1996 – 2006.

14.2. Seminarium:

Działania zdrowia publicznego na rzecz ochrony zdrowia ogółu ludności.
Działania zdrowia publicznego na rzecz ochrony zdrowia indywidualnych osób.
Systemy ochrony zdrowia – pomocy publicznej, ubezpieczeń społecznych, narodowej służby zdrowia w wersji brytyjskiej i radzieckiej, oparty na ubezpieczeniach prywatnych.
Rola państwa w kreowaniu polityki zdrowotnej- rząd z ministerstwami, administracje samorządowe, wojewódzkie, sejmik wojewódzki, Narodowy Fundusz Zdrowia, organizacje pozarządowe w zabezpieczeniu potrzeb zdrowotnych.
Narodowy Program zdrowia 1996 – 2006 informacja o jego realizacji

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie Publiczne. Wybrane Zagadnienia. Redakcja Czupryna A., Paździuch S., Ryś A., Włodarczyk C., Versalius Kraków 2000
Zdrowie Publiczne. Redakcja Kulik T.B., Latański M., Czelej 2002
Polityka Zdrowotna a zdrowie publiczne: ochrona zdrowia w gospodarce rynkowej.
Leowski J. Warszawa CeDeWu 2004

16. Literatura towarzysząca:

Reformy zdrowotne: uniwersalny kłopot. Kraków U.J.2003
Przedsiębiorczość w reformowaniu systemu zdrowia w Polsce – niedoceniane interakcje.
Klich J., Kraków U.J. 2007

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr Alicja Różyk - Myrta

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Lek. med. Magdalena Piłot,

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

Poszerzenie wiedzy z zakresu zdrowia w ujęciu o pojęcia historyczne w odniesieniu do współczesności. Pogłębienie wiedzy dotyczącej determinantów zdrowia w odniesieniu do jednostki i społeczeństwa. Poszerzenie wiedzy w zakresie metod zdrowotnych i metod kształtowania zachowań zdrowotnych. Zapoznanie z rolą edukacji w systemie organizacji usług medycznych oraz organizacji systemu będącego gwarantem zdrowia. Zapoznanie z celami strategicznymi Narodowego Programu Zdrowia i projektami działającymi na szczeblu lokalnym. Poznanie roli edukacji zdrowotnej w profilaktyce chorób i jej wpływu na poprawę stanu sanitarnego środowiska w jakim żyje człowiek

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Etapy działania i środki dydaktyczne w edukacji zdrowotnej. Kształtowanie postaw prozdrowotnych w różnych okresach rozwoju człowieka. Zachowania zdrowotne. Styl życia. Źródła i zasady finansowania oraz pozyskiwania środków na promocję zdrowia.

14.2.Seminarium:

Narodowy Program Zdrowia (projekt do 2015 r.) Cele strategiczne i operacyjne. Ewolucja NPZ w Polsce. Siedliskowe podejście do zdrowia i jego realizacja w praktyce. Projekty wykorzystujące podejście siedliskowe (Zdrowe Miasto, Gmina Promująca Zdrowie, Szkoła Promująca Zdrowie, Szpital Promujący Zdrowie).

15. Literatura podstawowa:

1. Jerzy B. Karski: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia. CeDeWu, Warszawa 2003
2. Felicja Lwow, Andrzej Milewicz; Ryszard Andrzejak: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych. Urban & Partner, Wrocław 2004
3. Joanna Gromadzka-Ostrowska, Dariusz Włodarek, Zuzanna Toeplitz: Edukacja prozdrowotna. Wydaw. SGGW, Warszawa 2003

16. Literatura towarzysząca:

1. Witold S. Gumułka, Wojciech Rewerski; Małgorzata Bednarska-Makaruk: Encyklopedia zdrowia. T.1, T. 2. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001
2. Marek Latoszek; Bartłomiej Bartoszcze: Zdrowie i choroba : promocja zdrowia dla gmin i instytucji edukacyjnych. Akademia Medyczna, Gdańsk 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Teresa Kokot

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Wiktoria Orłowska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągle

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Posiadanie minimum wiedzy na temat ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, rozumienie definicji ubezpieczenie społeczne oraz zabezpieczenie społeczne.

13. Cele kształcenia:

Nabywanie i pogłębienie wiedzy na temat ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Poznanie historii ubezpieczeń społecznych w Polsce i na świecie (form początkowych, kierunków zmian, nowych koncepcji i rozwiązań). Nauczanie zasad funkcjonowania systemu ubezpieczenia społecznego w Polsce i na świecie w połączeniu z potrzebami gospodarki i polityką społeczną państwa. Poznanie pionów ubezpieczenia społecznego (chorobowe, wypadkowe, na wypadek bezrobocia, emerytalno-rentowe, rodzinne)

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Pojęcie zabezpieczenia społecznego. Pojęcie ubezpieczenia społecznego. Funkcje ubezpieczeń społecznych. Rozwój ubezpieczenia społecznego w świecie. Organizacja systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce. Instytucje ubezpieczeń - źródła, zasady i reguły finansowania. Ubezpieczenia społeczne w skali międzynarodowej (Międzynarodowa

14.2. Seminarium:

1. Zapoznanie się z zagadnieniami ogólnymi: pojęcie ubezpieczenia społecznego, prawo ubezpieczenia społecznego, powstanie idei zabezpieczenia społecznego
2. Powstanie ubezpieczenia społecznego i jego podstawowy model. Powstanie systemu zaopatrzenia społecznego.
3. Ubezpieczenia społeczne w Polsce i na świecie
4. Repartycja i kapitalizacja. Waloryzacja i prywatyzacja.

15. Literatura podstawowa:

1. Muszalski W., Ubezpieczenia społeczne. Podręcznik akademicki. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2004
2. Wańtoch-Rekowski J., Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz
3. Włodarczyk C., Reformy zdrowotne. Uniwersalny kłopot. Kraków, 2003
4. Czupryna A., Paździuch s., Zdrowie publiczne. Kraków, 2001

16. Literatura towarzysząca:

1. Świątkowski A.M., Europejskie prawo socjalne, t. III: Europejskie prawo ubezpieczeń społecznych, Warszawa, 2000.
2. Jędrasik-Jankowska I., Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, Warszawa, 2002
3. Zeszyty ubezpieczeń społecznych. ISSN 1734-4980 (wrzesień 2008- maj 2009)

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy zdrowia środowiskowego**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Lek. med. Marek Lenart

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Lidia Abramczyk – Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15	15			
Forma zaliczenia	egzamin	Kolokwia pisemne			

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu biologii, chemii oraz anatomii i fizjologii człowieka.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z zakresu środowiskowych zagrożeń zdrowia, skutków zdrowotnych ekspozycji na czynniki ryzyka - biologiczne, fizyczne, chemiczne oraz psycho-społeczne. Analiza wpływu na zdrowie środowiskowych czynników ryzyka. Poznanie patomechanizmów działania czynników ryzyka, a tym samym poszerzenie horyzontów wiedzy na temat ochrony zdrowia ludzkiego w aspekcie starych i nowych zagrożeń zdrowotnych. Skutki zdrowotne skażenia środowiska naturalnego człowieka. Metody oceny narażenia człowieka na czynniki szkodliwe i szacowanie ryzyka potencjalnych zagrożeń. Uzyskana wiedza i umiejętności mają stanowić podbudowę teoretyczną w przygotowaniu do zawodowego ratowania zdrowia i życia ludzkiego, bądź ewentualne przygotowanie zawodowe do pracy w inspekcji sanitarnej, wydziałach zdrowia organizacji samorządowych lub rozlicznych organizacjach pozarządowych zajmujących się problematyką zdrowotną.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Zagrożenia zdrowotne w środowisku domowym.

Zagrożenia zdrowotne w środowisku pracy i w drodze do pracy.

Zagrożenia zdrowotne w procesie odżywiania i w rolnictwie.

Zagrożenia zdrowotne w środowisku domowym i na urlopie.

Samotność ,izolacja – problem, czy idealne rozwiązanie dla jednostki w aspekcie oddziaływań psychologicznych.

14.2. Ćwiczenia tablicowe

- Skutki zdrowotne narażenia na ołów i inne pierwiastki metaliczne.
- Skutki narażenia na czynniki biologiczne w miejscu zamieszkania.
- Skutki zdrowotne narażenia na zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.
- Skutki zdrowotne związane z zapotrzebowaniem na jod.
- Skutki zdrowotne zagrożeń pojawiających się w środowisku pracy i w rolnictwie.

15. Literatura podstawowa:

1. ŚRODOWISKOWE zagrożenia zdrowia, Marek Siemiński, wyd. PWN, Warszawa 2007/do pozyskania przez bibliotekę uczelnianą/
2. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, redakcja Jabłoński L., Karwat D., Czelej Lublin 2002,
3. ZAKAŻENIA szpitalne : etiologia i przebieg / red. Anna Przondo-Mordarska; Mariusz Domański [et al.]; Komitet do spraw Zakażeń Szpitalnych, Akademia Medyczna we Wrocławiu. - Wrocław : Wydaw. Continuo, 1999.
4. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych : podręcznik dla studentów nauk medycznych i pielęgniarstwa studiów licencjackich / red. Leon Jabłoński, Irena Dorota Karwat; Anna Jabłońska-Chmielewska [et al.]. - Lublin : Katedra i Zakład Epidemiologii Akademii Medycznej w Lublinie : Czelej, 2002.
5. CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002.
6. MEDYCYNA zapobiegawcza i środowiskowa / red. Zbigniew Jethon, Andrzej Grzybowski; Krystyna Dłużniewska [et al.]. - Wyd. 2 popr. i uzup. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2000.
7. HIGIENA, profilaktyka i organizacja w zawodach medycznych / red. Jerzy T. Marcinkowski; Andrzej Anholcer [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2003.

16. Literatura towarzysząca:

- CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002.
- MEDYCYNA katastrof chemicznych / Marek Kowalczyk, Sławomir Rump, Zbigniew Kołaciński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop.
3. BRÓŃ chemiczna i biologiczna : raport dla obywatela / Eric Croddy, Clarisa Perez-Armendariz, John Hart; tł. z ang. Zygfryd Witkiewicz [et al.]. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2003.
 4. HAZARD / Iwona Niewiadomska, Małgorzata Brzezińska, Bernadeta Lelonek. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005.
 5. JEDZENIE / Iwona Niewiadomska, Agnieszka Kulik, Agnieszka Hajduk. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005.
 6. NARKOMANIA : podręcznik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców / Zygfryd Juczyński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2002.
 7. PRACA / Mirosław Kalinowski, Iwona Czuma, Małgorzata Kuć, Agnieszka Kulik. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005.

8. PROBLEMY i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie : elementy patologii społecznej i kryminologii / Anna Nowak, Ewa Wysocka. - Katowice : Śląsk, 2001.
9. PRZEMOC w rodzinie : interwencja kryzysowa i psychoterapia / Wanda Badura-Madej, Agnieszka Dobrzyńska-Masterhazy. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2000
10. Aktualne **akty prawne** tj. Ustawy i Rozporządzenia z zakresu ratownictwa medycznego – zgodne z wykazem Ministerstwa Zdrowia.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: Propedeutyka medycyny
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: III
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr hab. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Egzamin testowy				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie zakresu materiału Propedeutyki medycyny z sem. II

13. Cele kształcenia:

Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni POZ. Poznanie objawów chorób

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Podstawy farmakoterapii. Symptomatologia - przegląd chorób układu: krążenia, oddechowego pokarmowego, moczowego, krwiotwórczego, limfatycznego, rozrodczego, endokrynologicznego, ruchu oraz chorób psychicznych. Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni podstawowej opieki zdrowotnej.

14.2.Seminarium:

Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Podstawy farmakoterapii. Symptomatologia - przegląd chorób układu: krążenia, oddechowego pokarmowego, moczowego, krwiotwórczego, limfatycznego, rozrodczego, endokrynologicznego, ruchu oraz chorób psychicznych. Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni podstawowej opieki zdrowotnej. – poszerzenie materiału wykładowego

15. Literatura podstawowa:

Propedeutyka medycyny:wstęp do studiów lekarskich. T.Kielanowski PZWL,1973
Propedeutyka lekarska czyli propedeutyka medycyny ogólnej W.Szumowski Kraków 1998
Historia medycyny p. red. T.Brzeziński PZWL 1998
Medycyna w pigułce
Wybrane zagadnienia z praktyki lekarza rodzinnego p.red. A.Steciwko, Wrocław 2003

16. Literatura towarzysząca:

Pismiennictwo kierunkowe:Medycyna praktyczna, Medycyna po dyplomie

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Bezpieczeństwo pracy i ergonomia**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr hab. nauk. med. Barbara Harazin
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:-
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych informacji w zakresie bhp niezbędnych dla pracownika zatrudnionego w dowolnej firmie.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Zadania higieny pracy, szkodliwości zawodowe w środowisku pracy i zasady ich reglamentacji. Choroby zawodowe i ich orzecznictwo, przyczyny wypadków przy pracy i zasady postępowania w razie wypadku. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad pracownikami, szkolenie w zakresie bhp, jednostki nadzoru i kontroli warunków pracy, oznaczanie wydolności fizycznej, metody wyznaczania wydatku energetycznego, klasyfikacje ciężkości pracy, ergonomiczna lista kontrolna.

15. Literatura podstawowa:

1. Wojciechowska-Piskorska Halina, Skuza Leszek.: Bezpieczeństwo i higiena pracy w zakładach opieki zdrowotnej : podstawowe wymagania bhp, identyfikacja zagrożeń, przegląd najważniejszych czynników chemicznych, ryzyko zawodowe. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk, 2002..
2. Kodeks pracy, aktualne wydanie.

16. Literatura towarzysząca:

1. Indulski J.A.: Higiena pracy. Tom I: Podstawy fizjologiczno-ergonomiczne, Zagrożenia chemiczne i pyłowe. Tom II: Zagrożenia fizyczne i biologiczne. IMP, Łódź 1999
2. Koradecka D.: Bezpieczeństwo pracy i ergonomia. Tom I i II. CIOP, Warszawa 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Komunikacja społeczna**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr Ewa Smolka-Drewniak
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				
Forma zaliczenia	Praca pisemna				

10. Liczba punktów ECTS: 1
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
12. Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości dotyczące zjawisk społecznych, umiejętność obserwacji, autorefleksja

13. Cele kształcenia:

Umiejętności: analiza procesu komunikowania się (interpersonalnego, masowego) i poszczególnych komunikatów, rozpoznawanie rodzajów wpływu społecznego, budowanie logicznej argumentacji, eliminowanie błędów logicznych.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Pojęcie komunikacji. Model kanoniczny komunikacji: pojęcie kanału komunikacji i znaku. Charakterystyka znaku. Piktogram, ideogram; pismo ideograficzne a pismo fonetyczne. Wpływ społeczny. Konformizm. Wpływ środków masowego przekazu na zachowanie społeczne, postrzeganie ludzi, wrażliwość moralną. Nadawca, przekaz, przekaźnik, odbiorca. Informacja, komentarz a fikcja. Społeczeństwo i komunikacja: społeczeństwo obywatelskie, społ. masowe, społ. konsumpcyjne a pojęcie sieci informacyjnej.

15. Literatura podstawowa:

1. E. Aronson, Człowiek istota społeczna, przeł. J. Radzicki, Warszawa 2000.
2. Z. Nęcki, Komunikacja międzyludzka, Kraków 1996.

16. Literatura towarzysząca:

E. Aronson, T. D. Wilson, R. M. Akert, Psychologia społeczna, Poznań 1997

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Ochrona własności intelektualnej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr Aldona Dereń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:-
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

Omawiana w ramach przedmiotu problematyka obejmuje zagadnienia związane z prawną ochroną własności intelektualnej. Szczególna uwagę zwraca się na kwestie dotyczące majątkowych praw autorskich, ochrony wynalazków, ochrony znaków towarowych, nazwy handlowej oraz innych kategorii, które związane są m.in. z prowadzeniem działalności gospodarczej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Ogólna charakterystyka dziedziny własności intelektualnej -podstawowe pojęcia, źródła prawa własności intelektualnej w ustawodawstwie międzynarodowym, europejskim i w prawie krajowym. Autorskie prawa osobiste i majątkowe – procedury prawnej ochrony. Status autorski i właścicielski. Koncepcja praw wyłącznych. Odpowiedzialność za naruszenia praw autorskich. Prawna ochrona wynalazków. Wzory użytkowe i projekty racjonalizatorskie jako kategoria własności intelektualnej. Rodzaje i funkcje znaków towarowych w działalności gospodarczej. Procedury uzyskania prawnej ochrony znaku towarowego. Ochrona nazwy handlowej przedsiębiorstwa. Wzory przemysłowe i oznaczenia geograficzne – prawna ochrona. Ochrona topografii układów scalonych i baz danych – charakterystyka obowiązujących regulacji prawnych.

15. Literatura podstawowa:

1. M. Dereń: Własność intelektualna i przemysłowa. Kompendium wiedzy. Oficyna Wydawnicza PWSZ Nysa 2007
2. W. Kotarba: Ochrona wiedzy w Polsce, Wyd. Orgmasz, Warszawa 2005.
3. Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej
4. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych
5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji

16. Literatura towarzysząca:

1. T. Szymanek: Transfer własności intelektualnej i przemysłowej, Warszawa 1995.
2. A. Dereń, L. Gajek, J. Zygałło: Własność intelektualna i przemysłowa w prawie międzynarodowym, europejskim i krajowym, Wrocław 1998.
3. A. Karpowicz, Autor – Wydawca. Poradnik prawa autorskiego, Warszawa 1999.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Organizacja i zarządzanie**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: IV

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. n. med. Teresa Kokot

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

mgr Lidia Abramczyk-Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	45			
Forma zaliczenia	egzamin	Zaliczenie ustne			

10. Liczba punktów ECTS: 5

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Zajęcia skierowane są do studentów mających już podstawy z zakresu organizacji i zarządzania w ochronie zdrowia; do tych, którzy pozytywnie zaliczyli poprzedni semestr zajęć

13. Cele kształcenia:

Nauczenie studentów podstaw organizacji w opiece zdrowotnej oraz przedstawienie rynkowych i środowiskowych uwarunkowań strategicznego zarządzania zakładami opieki zdrowotnej, restrukturyzacji podmiotów działających w tym obszarze z uwzględnieniem współczesnych koncepcji zintegrowanego zarządzania tymi podmiotami

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Teoria i praktyka restrukturyzacji ochrony zdrowia w Polsce – 2 godz
Przegląd współczesnych instrumentów zarządzania: zarządzanie strategiczne, trwałym rozwojem, jakością w ochronie zdrowia, projektami, rozwojem terytorialnym, wiedzą, innowacjami (6 godzin);
Wybrane koncepcje i metody zarządzania strategicznego (metody analizy strategicznej zakładu opieki zdrowotnej) – 2 godz
Planowanie strategiczne w ZOZ – strategii rozwoju i konkurencji – (3 godz)
Ekonomiczne i finansowe podstawy zarządzania opieką zdrowotną – wprowadzenie (2 godz)
Mechanizmy podziału usług opieki zdrowotnej – (2 godz)
Mechanizmy ograniczania kosztów świadczenia usług medycznych – (2 godz)
Uwarunkowania decyzji inwestycyjnych i finansowych w zakładach o różnej formie

organizacyjno-prawnej; metody szacowania wielkości i koszt kapitału; alokacja środków – (4 godz)
System zarządzania jakością w ochronie zdrowia – (2 godz)
Metody i techniki negocjacji – (3 godz)
Reformy służby zdrowia w Unii Europejskiej – wnioski dla Polski (2 godz)

14.2. Ćwiczenia tablicowe:

Rola samorządów zawodowych - (2 godz)
Opieka podstawowa, specjalistyczna, długoterminowa, paliatywna – przykłady instytucji, placówek naukowych i badawczych; omówienie opieki nad dzieckiem chorym we współczesnych uwarunkowaniach jako przykład (4 godz)
Leczenie uzdrowiskowe – aspekty organizacyjne i prawne (2 godz)
Pacjent w trybach systemu opieki zdrowotnej (2 godz)
Prawa i obowiązki pacjenta, ze szczególnym zwróceniem uwagi na Kartę Praw Pacjenta - (2 godz)
System Ratownictwa Medycznego – organizacja i opis działania - (2 godz)
Algorytm postępowania w stanach nagłych w aspekcie funkcjonowania obecnych struktur opieki zdrowotnej – 3 godz
Spotkanie medycyny z marketingiem – (2 godz)
Rodzaje tożsamości i ich implikacje marketingowe, marketingowy program współpracy z pacjentem – (3 godz)
Medyczny produkt usługowy – (2 godz)
Struktury czy funkcje marketingowe w opiece zdrowotnej – (2 godz)
Jakość usług medycznych-zintegrowany system zarządzania jakością w ochronie zdrowia; wymagania dla certyfikacji wg normy ISO 9001:2000 - (5godz)
Wiedza jako zasób organizacji w ZOZ – (3 godz)
Kluczowa rola personelu w zarządzaniu zakładem opieki zdrowotnej-kultura organizacji pracy, dobór i motywowanie personelu medycznego, zarządzanie kompetencjami – (4 godz)
Negocjowanie kontraktów w NFZ – ćwiczenia praktyczne (3 godz)
Prywatne ubezpieczenia zdrowotne w Polsce – mit czy rzeczywistość ? (4 godz)

15.Literatura podstawowa:

Dobbska M, Rogoziński K. Podstawy zarządzania zakładem opieki zdrowotnej. Wyd.Naukowe PWN, Warszawa 2008
Hibner E. Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia. Wyd. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, 2003
Kozłowski A. K., Piotrowski W.: *Zarządzanie. Teoria i praktyka*, PWN, Warszawa, 2004.
Fraczkiewicz –Wronka A. Red.; „Samorządowa polityka społeczna” Warszawa 2002 Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP
Leowski J.: *Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. Wyd. Cedewu, Warszawa, 2004.*

16.Literatura towarzysząca:

Belcher P.J.: *Rola Unii Europejskiej w opiece zdrowotnej* Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia Warszawa 2001
Kotarbinski T.; „*Medytacje o życiu godziwym*” Wiedza Powszechna 1985
Kotarbinski T.; „*Trakta o dobrej robocie*” Ossolineum 1973 r wyd.
Kotarbinski T.; „*Traktat o dobrej robocie*” Ossolineum 1973 r wyd.I
Kozłowski A.K.;Piotrowski .; „*Zarządzanie .Teoria i praktyka* „Wydanie zmienione Wydawnictwo Naukowe Warszawa 2004
Pod.red. Kozierkiewicz A.: *Znaczenie wybranych wskaźników dla podejmowania decyzji w ochronie zdrowia* ZDROWIE PUBLICZNE Supplement nr 1/2000
Pietrasinski Zb. .; „*Sztuka uczenia się*” Wiedza Powszechna Warszawa 1997

Pszczółowski T.; „Zasady sprawnego działania” Wiedza Powszechna. Wstęp do prakseologii.
Wyd. V

Wiedza Powszechna 1976

Pozdzoł S.: *System zdrowotny* w: *Zdrowie Publiczne Tom I* Uniwersyteckie Wydawnictwo
Medyczne VESALIUS Kraków 2000

Pszczółowski T. ; „Organizacja od dołu i od góry” Wyd. I Wiedza Powszechna 1976

Włodarczyk C.: *Reforma opieki zdrowotnej w Polsce. Studium polityki zdrowotnej.*

Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne VESALIUS Kraków 1999

Syrkiewicz-Świtała M, Holecki T. Zarządzanie zasobami ludzkimi w ochronie zdrowia - Śląski
Uniwersytet Medyczny w Katowicach (dawniej Śląska AM); 2007

Wojnarowska B.: *Narodowy Program Zdrowia – ewolucja, możliwości realizacji* w: *Promocja
Zdrowia* pod redakcją J.B. Karskiego Wydawnictwo IGNIS Warszawa 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy polityki społecznej i zdrowotnej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: IV

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Antoni Węgiel

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Wiktoria Orłowska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie III semestru na temat podstawowych wiadomości z polityki społecznej i zdrowotnej

13. Cele kształcenia:

Przedstawienie podstawowych wiadomości na temat polityki społecznej i zdrowotnej państwa – cd.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Narodowy Program Zdrowia 2007-2015 – założenia i cele.
Polityka społeczna państwa – definicje, funkcje i cele.
Polityka społeczna w Polsce i w krajach europejskich.
Obszary polityki społecznej.
Organizacje pozarządowe w obszarze polityki społecznej.

14.2 Seminarium:

Narodowy Program Zdrowia – 1996-2006 – informacje o jego realizacji.
Narodowy Program Zdrowia 2007-2015 – cele zdrowotne i społeczne.
Polityka społeczna państwa – pomoc społeczna.
Problemy pracy i zatrudnienia, problemy bezrobocia, problemy niepełnosprawności.

15.Literatura podstawowa:

Zdrowie Publiczne. Wybrane Zagadnienia. Redakcja Czupryna A., Paździuch S., Ryś A.,
Włodarczyk C., Versalius Kraków 2000
Zdrowie Publiczne. Redakcja Kulik T.B., Latański M., Czelej 2002
Polityka Zdrowotna a zdrowie publiczne: ochrona zdrowia w gospodarce rynkowej.
Leowski J. Warszawa CeDeWu 2004

16.Literatura towarzysząca:

Reformy zdrowotne: uniwersalny kłopot. Kraków U.J.2003
Przedsiębiorczość w reformowaniu systemu zdrowia w Polsce – niedoceniane interakcje.
Klich J., Kraków U.J. 2007

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy prawa**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr Aldona Dereń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu: -
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Praca pisemna				

10. Liczba punktów ECTS: 1
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

W ramach realizowanego przedmiotu przedstawione zostaną elementarne wiadomości o systemie prawnym i normach prawnych. Ponadto omawia się wybrane zagadnienia z zakresu prawa konstytucyjnego, prawa administracyjnego, prawa cywilnego, prawa pracy oraz prawa regulującego dziedzinę ochrony zdrowia

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Pojęcie prawa. Norma prawna i jej struktura. Akty prawne. Stosowanie prawa. System prawny – podział prawa na gałęzie. Prawo konstytucyjne – wybrane zagadnienia. Ochrona prawa do prywatności. Ochrona dóbr osobistych. Problematyka ochrony danych osobowych. Konwencja Praw Człowieka. Prawa pacjenta i ich prawna ochrona. Zasady ochrony dokumentacji medycznej. Ogólna charakterystyka prawa cywilnego – kodeks cywilny i inne źródła prawa cywilnego. Podmioty prawa cywilnego. Czynności prawne. Przedstawicielstwo i pełnomocnictwo. Treść i zakres prawa własności. Istota i pojęcie zobowiązań. Systematyka i przegląd podstawowych umów stosowanych w obrocie cywilnoprawnym. Przedmiot i zakres prawa administracyjnego. Pojęcie decyzji administracyjnej. Rodzaje decyzji administracyjnych. Organizacja administracji publicznej. Ogólna charakterystyka przepisów kodeksu postępowania administracyjnego- praktyczne aspekty. Zakres i przedmiot prawa pracy. Pojęcie stosunku pracy

i jego ochrona. Przegląd rodzajów umów o pracę. Inne źródła prawa pracy i ich praktyczne znaczenie. Charakterystyka podstawowych przepisów prawnych w dziedzinie ochrony zdrowia. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych. Przegląd i charakterystyka tzw. Medycznych ustaw korporacyjnych (np. ustawa o państwowym ratownictwie medycznym, ustawa o zawodzie pielęgniarki). Rola i funkcje samorządów zawodowych w dziedzinie ochrony zdrowia.

15. Literatura podstawowa:

1. A. Filipowicz: Podstawy prawa dla ekonomistów. W.C.H.Beck, Warszawa 2006
2. A. M. Dereń, Zarys prawa cywilnego w pytaniach i odpowiedziach. Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie, Nysa 2008
3. Arwid Mednis: Ochrona danych osobowych. PWN, Warszawa 2005
4. M. Droba, Podstawy prawa, W.C.H.Beck, Warszawa 2008

16. Literatura towarzysząca:

1. W. Siuda, Podstawy prawa dla ekonomistów, Wyd. Scriptum, Poznań 2007
2. „Prawo w medycynie”, Warszawa 2000

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: IV

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Teresa Kokot

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Wiktoria Orłowska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny				Ocenianie ciągle

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Posiadanie minimum wiedzy na temat ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, rozumienie definicji ubezpieczenie społeczne oraz zabezpieczenie społeczne.

13. Cele kształcenia:

Nabywanie i pogłębienie wiedzy na temat ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Poznanie historii ubezpieczeń społecznych w Polsce i na świecie (form początkowych, kierunków zmian, nowych koncepcji i rozwiązań). Nauczanie zasad funkcjonowania systemu ubezpieczenia społecznego w Polsce i na świecie w połączeniu z potrzebami gospodarki i polityką społeczną państwa. Poznanie pionów ubezpieczenia społecznego (chorobowe, wypadkowe, na wypadek bezrobocia, emerytalno-rentowe, rodzinne)

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Ubezpieczenia społeczne a ubezpieczenia prywatne. Rodzaje świadczeń. Świadczenia emerytalne i rentowe. Świadczenia z tytułu choroby i macierzyństwa. Świadczenia wypadkowe System emerytalny. Reforma emerytalna. Ubezpieczenie społeczne rolników w Polsce.

14.2. Seminarium:

Koncepcja Banku Światowego. System emerytalny w Polsce. Reforma emerytalna w Polsce. Ubezpieczenia społeczne w skali międzynarodowej. Funkcje ubezpieczenia społecznego. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Rezerwy Demograficznej.

15. Literatura podstawowa:

1. Muszalski W., Ubezpieczenia społeczne. Podręcznik akademicki. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2004
2. Wańtoch-Rekowski J., Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz
3. Włodarczyk C., Reformy zdrowotne. Uniwersalny kłopot. Kraków, 2003
4. Czupryna A., Paździoch s., Zdrowie publiczne .Kraków, 2001

16. Literatura towarzysząca:

1. Świątkowski A.M., Europejskie prawo socjalne, t.III: Europejskie prawo ubezpieczeń społecznych, Warszawa, 2000.
2. Jędrasik-Jankowska I., Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, Warszawa, 2002
3. Zeszyty ubezpieczeń społecznych. ISSN 1734-4980 (wrzesień 2008- maj 2009)

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Problemy zdrowia w skali międzynarodowej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr nauk med. Ewa Nowakowska - Zajdel
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu: -
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie w formie pisemnej				Zaliczenie w formie pisemnej oraz na podstawie przygotowanego przez studenta referatu

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zakres wiadomości/ umiejętności/ kompetencji, jakie powinien posiadać student przed rozpoczęciem nauki przedmiotu, określona jest przez specyfikację innych przedmiotów lub programów, które student powinien zaliczyć wcześniej.

13. Cele kształcenia:

Celem kształcenia jest zapoznanie studenta z najważniejszymi problemami zdrowia w skali międzynarodowej, uwzględniając znaczącą rolę Światowej Organizacji Zdrowia jako pierwszej organizacji ukierunkowanej na zdrowiu o zasięgu globalnym. Realizowane tematy obejmują omówienie priorytetów w zakresie zdrowia publicznego w Unii Europejskiej i na świecie, w oparciu o dokonane zmiany demograficzne i epidemiologiczne, które są równocześnie wyznacznikiem zagrożeń zdrowotnych. W ramach przedmiotu realizowane są zagadnienia z zakresu międzynarodowej pomocy humanitarnej, międzynarodowej współpracy na rzecz zwalczania głównych zagrożeń zdrowotnych (choroby zakaźne i choroby cywilizacyjne m.in. nowotworowe). Celem kształcenia jest także omówienie najważniejszych międzynarodowych programów zdrowotnych i zakresu współpracy pomiędzy różnymi organizacjami światowymi, rządowymi i pozarządowymi w zakresie poprawy stanu zdrowia.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Polityka zdrowotna w skali międzynarodowej - wprowadzenie, definicje pojęć.
2. Rys historyczny międzynarodowej współpracy w zakresie zdrowia
3. Rola Światowej Organizacji Zdrowia
4. Współpraca Światowej Organizacji Zdrowia z innymi organizacjami międzynarodowymi i międzyrządowymi w zakresie zdrowia
5. Programy systemu ONZ
6. Priorytety w zakresie zdrowia publicznego w Unii Europejskiej
7. Międzynarodowa pomoc humanitarna
8. Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca
9. Współpraca międzynarodowa na rzecz zwalczania chorób zakaźnych
10. Współpraca międzynarodowa na rzecz zwalczania chorób nowotworowych
11. Programy międzynarodowe
12. Transformacja demograficzna i epidemiologiczna jako wyznaczniki zmian zagrożeń zdrowotnych
13. Globalizacja a zdrowie
14. Wydatki na zdrowie w świecie

14.2. Seminarium:

W ramach zajęć seminaryjnych równoległe omówione zostaną zagadnienia realizowane w trakcie wykładów. Zajęcia będą prowadzone w formie dyskusji, samodzielnej prezentacji studentów i pracy w podgrupach. Szczególna uwaga zwrócona będzie na aktywność studentów oraz przygotowanie wybranego tematu spośród proponowanych przez prowadzącego zajęcia.

15. Literatura podstawowa:

1. Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku.
Prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtczak, Warszawa PZWL 2009
2. Zdrowie publiczne w perspektywie międzynarodowej. Wybrane problemy.
Cezary W. Włodarczyk, WUJ 2007
3. Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. Ochrona zdrowia w gospodarce rynkowej.
J. Leowski Warszawa CeDeWu 2004, 2008

16. Literatura towarzysząca:

1. Zdrowie publiczne. Red. A. Czupryna, St. Paździoch, A. Ryś, W. C. Włodarczyk
Kraków Vesalius 2000

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Ratownictwo medyczne**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr n. med. Wojciech Żurawiński
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:-
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				15
Forma zaliczenia	zaliczenie ustne				zaliczenie ustne

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): zaawansowany
12. Wymagania wstępne:

-podstawy anatomii i fizjologii człowieka na poziomie szkoły średniej

13. Cele kształcenia:

- zapoznanie studentów z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych ogniw „łańcucha przeżycia”
- nabycie umiejętności rozpoznania stanów zagrożenia życia o różnej etiologii
- zapoznanie studentów z podstawami bezprzypadkowej resuscytacji krążeniowo oddechowej w zagrożeniach życia pochodzenia wewnętrznego i zewnętrznego u dorosłych
- zapoznanie studentów z podstawami bezprzypadkowej resuscytacji krążeniowo oddechowej w zagrożeniach życia pochodzenia wewnętrznego i zewnętrznego u dzieci

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

1. Ogniw „łańcucha przeżycia”. Zasady wzywania pomocy specjalistycznej.
2. Epidemiologia zagrożeń życia o różnej etiologii. Rozpoznanie stanu bezpośredniego zagrożenia życia.
3. Bezprzypadkowa resuscytacji krążeniowo-oddechowa dorosłych w stanie zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego
4. Bezprzypadkowa resuscytacji krążeniowo-oddechowa dorosłych w stanie zagrożenia

życia pochodzenia urazowego

5. Bezprzryządowa resuscytacja krążeniowo-oddechowa dziecka
6. Podstawy medycznych czynności ratunkowych w urazach kończyn
7. Podstawy medycznych czynności ratunkowych w urazach klatki piersiowej i brzucha
8. Podstawy defibrylacji AED

14.2. Seminarium:

1. Wytyczne Europejskiej Rady ds. Resuscytacji krążeniowo-oddechowej:
 - resuscytacja bezprzryządowa dorosłych w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego
 - resuscytacja bezprzryządowa dorosłych w stanach zagrożenia życia pochodzenia zewnętrznego
 - resuscytacja bezprzryządowa dziecka w stanach zagrożenia życia o różnej etiologii
 - resuscytacja osoby zadławionej
2. Podstawy resuscytacji przyrządowej. Defibrylacja AED.
3. Urazy kończyn-podstawy etiologii, patofizjologii, klasyfikacji i symptomatologii. Podstawy medycznych czynności ratunkowych.
4. Urazy klatki piersiowej-podstawy etiologii, patofizjologii, klasyfikacji i symptomatologii. Podstawy medycznych czynności ratunkowych.
5. Urazy brzucha-podstawy etiologii, patofizjologii, klasyfikacji i symptomatologii. Podstawy medycznych czynności ratunkowych.

15. Literatura podstawowa:

1. Jakubaszko J.: ABC resuscytacji. Górnicki, Wrocław 2006.
2. Zawadzki A.: Medycyna ratunkowa i katastrof: podręcznik dla studentów uczelni medycznych. PZWL, Warszawa 2006.
3. Jakubaszko J.: Ratownik Medyczny. Górnicki, Wrocław 2003.
4. Jakubaszko J.: *Medycyna ratunkowa*. Urban & Partner, Wrocław 2005.

16. Literatura towarzysząca:

1. Buchfelder M., Buchfelder A.: Podręcznik pierwszej pomocy. PZWL, Warszawa 2005.
2. Andres J.: Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo-oddechowa: podręcznik dla studentów. Kraków 2006.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Organizacja i prowadzenie domu opieki społecznej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej

6. Rok: III Semestr: V

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Antoni Węgiel

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	Zaliczenie testowe na ocenę		Ocenianie ciągłe		

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości z fizjologii, epidemiologii i demografii.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z zakresu epidemiologii i fizjologii procesu starzenia się oraz organizacji i prowadzenia domów pomocy społecznej w Polsce, ich typów. Zapoznanie się z opieką długoterminową w innych krajach.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku.
Typy domów pomocy społecznej i sposób ich funkcjonowania.
Organizacja, administracja i zarządzanie pracą domu opieki społecznej.
Zarządzanie infrastrukturą domu opieki.
Organizacja nowej placówki o charakterze domu opieki społecznej.
Czynniki kształtujące styl kierowania.
Strategie konkurencyjności i marketingu usług świadczonych przez placówkę.
Ocena efektywności i pracy domu opieki.

14.2.Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

Zapoznanie się z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej z dnia 15.09.2000 i 19.10.2005.
Rodzaje dokumentów wymaganych do uzyskania zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej, tryb kierowania i przyjmowania do DPS.
Życie starszego człowieka w DPS.

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie Publiczne. Wybrane Zagadnienia. Redakcja Czupryna A., Poździej S., Ryś A., Włodarczyk C. Vesalius Kraków 2001.
Zdrowie Publiczne. Redakcja Kulik T.B., Latański M. Lublin Czelej 2002.
Dostępność Opieki Społecznej i Pomocy Społecznej dla osób Starszych w Polsce. Redakcja Szczerbińska K. Wydawnictwo U.J. Kraków 2006.
Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne. Leowski J. Wydawca CeDeWu. Warszawa 2008.

16. Literatura towarzysząca:

Opieka zdrowotna w Polsce po reformie. Golimowska S., et al. Centrum Analiz Społeczno – Ekonomicznych Warszawa 2002.
Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej: podręcznik dla studentów studiów licencjackich. Ksykiewicz – Dorota A., Gaweł G., et al. Lublin Czelej 2004.
Podstawy zarządzania opieką zdrowotną Hortel S., Kaluźny A., Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne Vesalius 2001.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Patologie społeczne**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej

6. Rok: III Semestr: V

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr Małgorzata Przepióra - Kapusta

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie kursu psychologii i komunikacji społecznej

13. Cele kształcenia:

Zapoznanie słuchaczy z problemami patologii społecznej. Omówienie psychologicznych mechanizmów wpływających na zaburzenia relacji międzyludzkich. Wpływ mechanizmów grupowych, agresja.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Przybliżenie pojęcia patologii społecznych. Omówienie znaczenie wpływu społecznego; bezrefleksyjny konformizm, uleganie autorytetom, dyfuzja odpowiedzialności. Znaczenie atrybucji - podstawowe błędy atrybucji. Stereotypy i uprzedzenia. Problem agresji i przemocy interpersonalnej i instytucjonalnej.

14.2.Seminarium:

Patologie osobnicze jako pochodna patologii społecznych, politycznych , kulturowych i ekonomicznych. Dostępne teorie wyjaśniające przyczyny utrzymującej się rywalizacji kultur, religii, narodowości. Przyczyny polaryzacji „bogactwa i ubóstwa”.

15. Literatura podstawowa:

1. Anna Nowak, Ewa Wysocka: Problemy i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie : elementy patologii społecznej i kryminologii. Śląsk, Katowice 2001
2. Barbara Krahe; tł. z ang. Jacek Suchecki: Agresja. Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2006
3. Andrzej Laskowski, Andrzej Rejzner, Ewa Tokarczyk: Demoralizacja i przestępczość dzieci i młodzieży : atlas. Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 1996

16. Literatura towarzysząca:

1. Mirosław Kalinowski, Iwona Czuma, Małgorzata Kuć, Agnieszka Kulik: Praca. Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, Lublin 2005
2. Judith Lewis Herman; tł. z ang. Anna Kacmajor, Magdalena Kacmajor: Przemoc : uraz psychiczny i powrót do równowagi. Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2002
3. Wanda Badura-Madej, Agnieszka Dobrzyńska-Masterhazy: Przemoc w rodzinie : interwencja kryzysowa i psychoterapia. Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000
4. Wiesław Wojciech Szczęsny: Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki. Wydaw. Akademickie Żak, Warszawa 2003

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Pedagogika społeczna**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr Wiesław Sikorski
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Zapoznanie ze złożonością i różnorodnością problematyki pedagogiki społecznej. Zdobycie podstawowej wiedzy o uwarunkowaniach wychowania (rozwoju jednostek). Kształtowanie kompetencji i umiejętności analizy i diagnozy oraz projektowania warunków życia człowieka.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Geneza i rozwój pedagogiki społecznej (pedagogika społeczna jako nauka teoretyczna i praktyczna, sens pedagogiki społecznej, nauki pokrewne). Podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej. Przedmiot i zadania pedagogiki społecznej. Pedagogika społeczna w ujęciu czołowych przedstawicieli (h> Radlińska, A. Kamiński, R. Wroczyński). Podstawowe kręgi środowiskowe (rodzina, środowisko lokalne, szkoła środowiskowa, miejsce pracy). Środowisko wychowawcze i jego składowe komponenty (pojęcia, kryteria klasyfikacji i typologizacji, rola środowiska w wychowaniu i rozwoju człowieka. Grupa rówieśnicza jako środowisko wychowawcze. Środowiska młodzieżowe (wychowanie i socjalizacja związków młodzieży. Metody pracy społeczno-wychowawczej.

Zagrożenia rozwoju człowieka („3B”, zagrożenia cywilizacyjne, ekologiczne, wynikające z przynależności do grup społecznych. Nowe obszary eksploracji pedagogiki społecznej.

14.2.Seminarium:

Potrzeby opiekuńczo-wychowawcze dzieci i młodzieży. Aktywność pozalekcyjna dzieci i młodzieży. Czas wolny i jego funkcje w świetle pedagogiki społecznej. Rodzina jako fundament dzieciństwa bez przemocy. Sytuacja ludzi starszych we współczesnym świecie. Organizacje pozarządowe w instytucjonalnej strukturze państwa. Lokalne podmioty wsparcia i pomocy ludziom pozbawionym możliwości radzenia sobie. Poradnictwo, pomoc społeczna. Opieka i ochrona bytu jednostek i grup (pomaganie innym ludziom, zasada solidarności i subsydiarności)

15. Literatura podstawowa:

Pedagogika społeczna. Dokonania – aktualność – perspektywy, (red.) S. Kawula, Toruń 2001.
Pedagogika społeczna. Kregi poszukiwań, (red.) A. Przeclawska, Warszawa 1996.
Pedagogika społeczna, (red.) I. Lepalczyk, T. Pilch, Warszawa 1995.
Problemy i tendencje we współczesnej pedagogice społecznej w Polsce, (red.) A. Radziewicz-Winnicki, Katowice 1995.
Wroczyński R., Pedagogika społeczna, Warszawa 1985.
Kamiński A., Funkcje pedagogiki społecznej, Warszawa 1974.

16. Literatura towarzysząca:

Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, (red.) T. Pilch, t. I-VII, Warszawa 2003-2008.
Kotlarska-Michalska A., Diagnostowanie i projektowanie pracy socjalnej, Poznań 1999.
Lalak D., Pilch T., Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 1999.
Pedagogika społeczna u schyłku XX wieku, (red.) A. Radziewicz-Winnicki, Katowice 1992.
Pedagogika społeczna. Przegląd stanowisk i komentarze, (red.) E. Marynowicz-Hetka, J. Piekarski, D. Urbaniak-Zajac, Warszawa 1996.
Schimanek T., Organizacje pozarządowe partnerem samorządu terytorialnego. Teoria i praktyka, Warszawa 1998.
Sikorski W., Aspiracje. Studium psychologiczne i socjopedagogiczne, Nysa 2005.
Winiarski M., Rodzina – szkoła – środowisko lokalne. Problemy edukacji środowiskowej, Warszawa 1999.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy geriatryi**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr hab. nauk med. Antoni Węgiel
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30		15		
Forma zaliczenia	Zaliczenie		Ocenianie ciągłe		

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości z fizjologii, epidemiologii i demografii.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z fizjologii i epidemiologii procesów starzenia się, problemów zdrowotnych i psychospołecznych ,promocji zdrowia i profilaktyki najczęstszych schorzeń osób w starszym wieku.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Procesy demograficzne wieku starszego. Ontogeneza człowieka. Gerontologia – geriatrya – różnice działań. Proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym. Odrębności fizjologiczne organizmu starszego człowieka. Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku. Cele opieki geriatrycznej.

- 14.2.Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka niektórych chorób wieku starszego. Rodzina a człowiek starszy. Promocja zdrowia w starszym wieku. Kierunki działań związane ze starzeniem się społeczeństw.

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie Publiczne. Wybrane Zagadnienia. Redakcja Czupryna A., Poździej S., Ryś A., Włodarczyk C. Vesalius Kraków 2001.
Zdrowie Publiczne. Redakcja Kulik T.B., Latański M. Lublin Czelej 2002.
Dostępność Opieki Społecznej i Pomocy Społecznej dla osób starszych w Polsce. Redakcja Szczerbińska K. Wydawnictwo U.J. Kraków 2006.
Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne. Leowski J. Wydawca CeDeWu. Warszawa 2008.
Promocja Zdrowia dla wszystkich. Pike S., Forster D. Lublin Czelej 1998.

16. Literatura towarzysząca:

Opieka zdrowotna w Polsce po reformie. Golimowska S., et al. Centrum Analiz Społeczno – Ekonomicznych Warszawa 2002.
Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwa: podręcznik dla studentów studiów licencjackich. Ksykiewicz – Dorota A., Gaweł G., et al. Lublin Czelej 2004.
Podstawy zarządzania opieką zdrowotną Hortel S., Kaluźny A., Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne Vesalius 2001.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Prawo w opiece społecznej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr Aldona Dereń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:-
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie				

10. Liczba punktów ECTS: 1
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie przedmiotu Podstawy prawa

13. Cele kształcenia:

Celem zajęć z przedmiotu Prawo w opiece społecznej jest zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą struktury, organizacji i funkcji opieki społecznej. Zasadniczo przedstawione zostaną podstawowe regulacje prawne obowiązujące w tym zakresie w Polsce. Ponadto omówione będą również odpowiednie unormowania prawne w zakresie opieki społecznej określone w prawie europejskim.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – charakterystyka obowiązujących regulacji prawnych
2. Koncepcje i modele polityki społecznej. Miejsce polityki społecznej w systemie zabezpieczeń społecznych
3. Instytucje, cele, funkcje, instrumenty i organizacja opieki społecznej w Polsce w ujęciu ustawowym. Zadania państwa i samorządu terytorialnego w zakresie opieki społecznej. Niepubliczne

podmioty pomocy społecznej – socjalne organizacje pozarządowe

3. Opieka społeczne i państwo opiekuńcze

4. Praca socjalna i pracownik socjalny – sposoby działania, role zawodowe. Ogólnokrajowe wytyczne dla pracodawców sektora opieki społecznej jako standardy określające obowiązki pracodawców wobec pracowników zatrudnionych w sektorze opieki społecznej

5. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej w świetle przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej

6. Systematyka rodzajów świadczeń z pomocy społecznej.

7. Wspólnotowe regulacje prawne w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Zasady koordynacji krajowych systemów ubezpieczeń społecznych

15. Literatura podstawowa:

1. „Leksykon polityki społecznej”, IPS UW Warszawa 2002

2. D. Zalewski, Opieka i pomoc społeczna. Dynamika instytucji, Warszawa 2005

3. T. Kaźmierczak, M. Łuczyńska, Wprowadzenie do pomocy społecznej, Katowice 1998

4. S. Rychliński, Polityka społeczna (w:) Polityka społeczna. Teksty źródłowe, pod. Red L. Dziewięckiej-Bokun i K. zamorskiej, Wrocław 2003

5. W. Anioł, Polityka socjalna Unii Europejskiej, Warszawa 2003

16. Literatura towarzysząca:

1. J. Hrynkiewicz, zakres i kierunki zmian w pomocy społecznej, ISP Warszawa 2004

2. T. Kaźmierczak, Praca socjalna. Między upośledzeniem społecznym a obywatelskością, Katowice 2006

3. I. Sierpowska, Wprowadzenie, (w:) Pomoc społeczna przepisy z wprowadzeniem, Oficyna Wolters Kluwer Business, Warszawa 2006

4. A.M. Świątkowski, Europejskie Prawo socjalne, t. III: Europejskie Prawo ubezpieczeń społecznych pracy, Warszawa 2000.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Profilaktyka chorób społecznych**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Znajomość współczesnego ujęcia zdrowia jednostki i populacji, mierników stanu zdrowia, obrazu klinicznego najczęstszych jednostek chorobowych

13. Cele kształcenia:

Poznanie kierunków polityki zdrowotnej w zakresie prewencji chorób cywilizacyjnych, nauka opracowywania i realizowania programów profilaktyki chorób, umiejętność edukacji w zakresie zdrowego stylu życia, kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

1. Patogeneza chorób społecznych
2. Promocja zdrowia
3. Edukacja zdrowotna – jako element profilaktyki
4. Rola profilaktyki w promocji zdrowia
5. Prewencja pierwotna, wtórna i trzeciorzędowa. Koszty prewencji. Metody zapobiegania.
5. Profilaktyka a działalność lekarza rodzinnego.
6. Rola mediów w promowaniu postaw prozdrowotnych
6. Prozdrowotne zalecenia żywieniowe
7. Otyłość –profilaktyka

8. Choroba wrzodowa- profilaktyka
9. Cukrzyca – profilaktyka
10. Choroba niedokrwienna serca, zawał mięśnia sercowego – profilaktyka

14.2. Seminarium:

1. Patogeneza chorób społecznych
2. Promocja zdrowia
3. Edukacja zdrowotna – jako element profilaktyki
4. Prewencja pierwotna, wtórna i trzeciorzędowa. Koszty prewencji. Metody zapobiegania.
5. Profilaktyka a działalność lekarza rodzinnego.
6. Rola mediów w promowaniu postaw prozdrowotnych
6. Prozdrowotne zalecenia żywieniowe
7. Otyłość –profilaktyka
8. Choroba wrzodowa- profilaktyka
9. Cukrzyca – profilaktyka
10. Choroba niedokrwienna serca, zawał mięśnia sercowego – profilaktyka

15. Literatura podstawowa:

1. Lwów F., Milewicz A., Promocja Zdrowia, Urban
2. Kokot F.; Choroby wewnętrzne, PZWL, Warszawa, 2004
3. Szczeklik A., Choroby wewnętrzne, Kraków, 2005

16. Literatura towarzysząca:

1. Januszewicz W, Kokot F., Interna, PZWL, Warszawa, 2002
2. Interna Harrisona, Wyd. czternaste, Wyd. Czelej, 2000

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna w opiece społecznej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr Alicja Różyk - Myrta
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	45				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 5
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Słuchacz posiada podstawowe wiadomości z zakresu higieny osobistej, higieny otoczenia, anatomii i fizjologii ludzkiego ciała. Rozróżnia pojęcia zdrowie i choroba, bierze aktywny udział w zajęciach. Uznaje zdrowie za wartość priorytetową i niezbędną w realizowaniu potrzeb i celów życiowych. Student powinien cechować się umiejętnością logicznego rozumowania, kojarzenia faktów i przyswajania przekazywanej wiedzy.

13. Cele kształcenia:

- Zapoznanie z podstawowymi pojęciami promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.
- Znajomość czynników warunkujących zdrowie jednostki i populacji.
- Wskazanie mierników stanu zdrowia ludności.
- Poszerzenie wiedzy z zakresu metod i kształcenia zachowań zdrowotnych.
- Uświadomienie znaczenia roli personelu medycznego w promocji zdrowia.
- Zapoznanie studentów z zadaniami wynikającymi z rozumienia promocji zdrowia i programami na rzecz zdrowia realizowanymi w placówkach opieki zdrowotnej.
- Nabycie przez studentów umiejętności rozpoznawania i dostrzegania czynników stanowiących zagrożenia dla zdrowia.
- Uświadomienie komplementarności działań promocyjnych i prewencyjnych wobec zdrowia.

- Formułowanie wniosków ze zgromadzonych danych, planowanie i realizacja programów edukacyjnych po uprzednim doborze metod i środków niezbędnych do ich realizacji.
- Prowadzenie aktywnej postawy wobec problemów zdrowotnych przez podejmowanie działań na rzecz zdrowia i środowiska.
- Świadomość skuteczności oddziaływań promocyjnych wobec zdrowia, jako najskuteczniejszej i najbardziej ekonomicznej metody zapobiegania chorobom cywilizacyjnym.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Paradygmat zdrowia. Zachowania zdrowotne i czynniki kształtujące stan zdrowia.
2. Pojęcie oraz definicje zdrowia. Współczesne ujęcie zdrowia jednostki i populacji, pojęcie pierwszej i drugiej rewolucji zdrowotnej.
3. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna – pojęcia podstawowe, definicje.
4. Strategia „Zdrowie dla Wszystkich” oraz Narodowy Program Zdrowia(projekt do 2015 r.)
5. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna w Systemie Opieki Zdrowotnej
6. Ocena stanu zdrowia ludności i społeczeństwa. Prozdrowotne style życia.
7. Metody kształtowania zachowań zdrowotnych.
8. Edukacja w zakresie higieny osobistej, organizacja systemu usług medycznych gwarantujących wczesne rozpoznanie i profilaktykę chorób. Organizacja systemu społecznego gwarantującego adekwatne dla utrzymania zdrowia warunki życia.
9. Zapobieganie chorobom. Wydłużanie czasu trwania życia ludzkiego. Poprawa stanu zdrowia, poprawa stanu sanitarnego środowiska, zwalczanie chorób infekcyjnych. Różnice pomiędzy promocją zdrowia a prewencją chorób.
10. Promocja zdrowia psychicznego.
 - a) promocja zdrowia psychicznego w społeczności
 - b) programy psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży
 - c) promocja zdrowia psychicznego ludzi starych
11. Rodowód i powstanie opieki społecznej w Polsce.
 - a) połączenia opieki społecznej i gospodarczej Państwa Polskiego. utworzenie Instytutu Spraw Społecznych jako placówki badawczej uzupełniającej działalność Ministerstwa Opieki Społecznej
 - c) organizacja oraz cele i zasady działania opieki społecznej w RP.
12. Cele i obszary działań promocji zdrowia w opiece społecznej. Zasady opracowywania , wdrażania i ewaluacji programów promocji zdrowia w opiece społecznej.
14. Inicjatywy i działania promocji zdrowia w perspektywie międzynarodowej
 - *Kanadyjski model promocji zdrowia*
 - *Promocja zdrowia w Japonii*
 - *Promocja zdrowia w Chinach*
 - *Promocja zdrowia w Australii*
 - *Działania promocyjne wobec zdrowia w regionie zachodniego Pacyfiku*

14.2. Seminarium:

1. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna w systemie Opieki Zdrowotnej:
 - a) Szpital Promujący Zdrowie,
 - b) Promocja Zdrowia w POZ

ania w zakresie priorytetowych problemów zdrowotnych w aspekcie siedliskowym:

Zdrowe Miasto.

Zdrowe Miejsce Pracy.

Zdrowy Dom.

Szkoła Promująca Zdrowie.

Samorządowy Ośrodek Ekologii i Zdrowia.

3. Narodowy Program Zdrowia - kolejne edycje. Cele strategiczne i operacyjne.
NPZ 2007 – 2015

4. Promocja Zdrowia w środowisku nauczania i wychowania:

rola i zadania Szkoły Promującej Zdrowie

cele i zadania edukacji zdrowotnej

modele edukacji zdrowotnej

5. Tworzenie programów edukacyjnych na rzecz zdrowia:

rozpoznanie problemów zdrowotnych

określenie celów

planowanie działań

określenie grup odbiorców

dobór metod i środków realizacji

realizatorzy projektu

koszty

ewaluacja

przedstawienie programu edukacyjnego w wybranym środowisku

6. Możliwości praktycznego zastosowania modelu promocji zdrowia populacji

7. Współczesne kierunki rozwoju polityki społecznej. Polityka społeczna w UE.

a) wybrane zagadnienia mikro i makrostruktury społecznej

b) pomoc społeczna jako instytucja.

c) zasady finansowania pomocy społecznej

Pomoc społeczna wobec różnych kategorii podopiecznych. Projekty rozwiązywania problemów społecznych i lokalnych.

a) System opieki nad dzieckiem w Polsce

- organizacja systemu opieki nad dzieckiem

resorty mające kompetencje w zakresie podejmowania i rozwiązywania zadań związanych z wychowaniem i opieką nad dziećmi i młodzieżą.

- ustawy regulujące opiekę nad dzieckiem w Polsce.

- zasady funkcjonowania systemu opieki nad dzieckiem w Polsce

- wsparcie dziecka i rodziny poprzez pomoc materialną i doradztwo.

- opieka zastępcza i jej formy.

- instytucje opiekuńcze.

b) Organizacja opieki nad osobami starszymi w Polsce i Europie.

- potrzeby zdrowotne osób starszych.

- organizacja opieki nad ludźmi starszymi na poziomie POZ.

- zadania lekarza rodzinnego oraz pielęgniarki rodzinnej wobec ludzi starszych.

- opieka długoterminowa oraz hospitalizacja domowa, instytucje realizujące opiekę.

zadania pomocy społecznej (oddziały dla przewlekle chorych, ZOL-e, ZPO, Hospicjum, DPS, DDPS,).

- system kompleksowej oceny geriatrycznej (KOG).

- usługi opiekuńcze.

- europejski system opieki zdrowotnej wobec ludzi starych.

- ocena podstawowych czynności życia codziennego Katz'a (Skala ADL), test sprawności umysłowej (test AMTS)

15. Literatura podstawowa:

1. Kraski J. B.: *Promocja Zdrowia*. IGNIS, Warszawa 1999
2. A. Czupryna S. Poździejch A. Ryś W.C. Włodarczyk: *Zdrowie Publiczne Vesalius* Kraków 2001 (1,2)
3. Karski J. B.: *Postępy promocji zdrowia. Przegląd międzynarodowy*. CEDEWU Warszawa 2006
5. Załącznik do Uchwały Nr. 90/2007 Rada Ministrów z dnia 15 maja 2007 r. *Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015*

16. Literatura towarzysząca:

1. Zatoński W. : *Europejski kodeks walki z rakiem. (wersja trzecia)* Warszawa 2007
 2. Karski J. B.: *Teoria i praktyka wzmacniania działań w Promocji Zdrowia*. PZWL, Warszawa 1997
- Wojnarowska B., Sokołowska M.: *Ścieżka edukacyjna – edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia w szkole*. Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej, Warszawa 2000
- Abrams W.B., Beer M.H., Berkow R., (Galus K., Kocemba J. red wydania polskiego): *MSD Podręcznik geriatryi*. Wrocław 1999.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Rehabilitacja osób niepełnosprawnych**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej

6. Rok: III Semestr: V

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr Katarzyna Bogacz

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30		30		
Forma zaliczenia	Zaliczenie		Ocenianie ciągłe		

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii

13. Cele kształcenia:

Nauczanie działań mających na celu przywrócenie sprawności życiowej i zdolności wykonywania pracy po przebytych uszkodzeniu ciała lub chorobie. Dostosowanie powstałej z przed choroby zdolności do działania, do nowych wymogów życia. Ogólne zasady rehabilitacji w wybranych jednostkach chorobowych. Cele i zadania rehabilitacji kompleksowej. Rola i zadania pielęgniarki w realizacji procesu rehabilitacji. Znajomość funkcjonowania i korzystania z systemów wsparcia dla osób niepełnosprawnych

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Pojęcie niepełnosprawności
2. Przyczyny i rodzaje niepełnosprawności
3. Społeczne konsekwencje niepełnosprawności
4. Organizacje osób niepełnosprawnych
5. Zaopatrzenia ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny
6. Kształcenie niepełnosprawnych. Ośrodki lecznicze i uzdrowiska

7. Ośrodki zatrudnienia i rehabilitacji
8. Rodzaje rehabilitacji chorych osób niepełnosprawnych
9. Rehabilitacja lecznicza
10. Rehabilitacja społeczna
11. Rehabilitacja pedagogiczna
12. Warsztaty terapii zajęciowej
13. Turnusy rehabilitacyjne
14. Poradnie psychologiczne i gabinety fizjoterapeutyczne
15. Zaliczenie

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

1. Definicja niepełnosprawności
2. Podstawy fizjoterapii
3. Podstawy usprawniania i rehabilitacji - kinezyterapia
4. Podstawy usprawniania i rehabilitacji - fizykoterapia
5. Podstawy fizjoterapii, usprawniania i rehabilitacji - masaż
6. Etapy rehabilitacji: szpitalna
7. Etapy rehabilitacji: ambulatoryjna
8. Etapy rehabilitacji: uzdrowiskowa
9. Techniki przenoszenia i asekuracji osób niepełnosprawnych
10. Analiza chodu. Pionizacja i nauka chodu. Rodzaje chodu
11. Trening adaptacyjny do życia
12. Przygotowanie do podjęcia samodzielnego życia
13. Opieka i "przewodnictwo" osobie z upośledzoną funkcją narządu wzroku
14. Aktywność ruchowa w profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji wybranych chorób
15. Zaliczenie

15. Literatura podstawowa:

1. W. Dega, K. Malinowska - "Rehabilitacja medyczna" - Warszawa 1993
2. S. Kowalik - "Psychospołeczne podstawy rehabilitacji osób niepełnosprawnych" - Warszawa 1996
3. G. Straburzyński, A. Straburzyńska - Lupa - "Medycyna fizykalna" - Warszawa 2000
4. E. Kostrzewa, E. Marek, J. Patkiewicz, M. Wójcik - "Vademecum niepełnosprawnych" - Wrocław 1993
5. Rutkowska Elżbieta (red.), Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, Czelej, Lublin 2002

16. Literatura towarzysząca:

1. Zabłocki F. „Wstęp do rewalidacji” – wyd. Adam Marszałek, Toruń 1998
2. Sowa J. „Pedagogika specjalna w zarysie” – wyd. Oświatowe FOSZE
3. Rzeszów 1999
4. Kinalski, R. Kompendium rehabilitacji i fizjoterapii.
Bahrynowska-Fic, J. Właściwości i metodyka ćwiczeń fizycznych oraz sport inwalidzki

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Seminarium licencjackie**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Prof. dr hab. nauk med. Małgorzata Muc-Wierzoń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze					15
Forma zaliczenia					Zaliczenie ustne

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

nabycie niezbędnej wiedzy do opracowania pracy licencjackiej pod względem merytorycznym i redakcyjnym.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Seminarium:

Teoria poznania naukowego. Protokół badawczy – cele, hipotezy, analiza danych, interpretacja wyników, zagadnienia etyczne. Doniesienia naukowe. Zasady pisania pracy dyplomowej. Zasady zbierania piśmiennictwa do pracy dyplomowej. Posługiwanie się komputerowymi bazami piśmiennictwa. Zasady cytowania autorów innych prac naukowych. Obrona pracy dyplomowej – zasady prezentacji prac podczas wystąpień naukowych.

14. Literatura podstawowa:

1. Wiesław Jędrychowski: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2004
2. Karl R. Popper; tł. z ang. Urszula Niklas: Logika odkrycia naukowego. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2002

3. Jerzy Apanowicz: Metodologiczne uwarunkowania pracy naukowej : prace doktorskie, prace habilitacyjne. Difin, Warszawa 2005
4. Janusz Barta, Ryszard Markiewicz: Prawo autorskie i prawa pokrewne. Zakamycze, Kraków 2005
5. Tadeusz Brzeziński: Etyka lekarska. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002

15. Literatura towarzysząca:

1. Anna Nawrocka: W poszukiwaniu podstaw i zasad bioetyki. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2001
2. Jarosław Podgórski: Statystyka dla studiów licencjackich. Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa 2005

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Ekonomika i finansowanie pomocy społecznej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: VI
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Prof. dr hab. n. med. Małgorzata Muc-Wierzoń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	30			
Forma zaliczenia	Egzamin	zaliczenie ustne			

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zajęcia dydaktyczne są skierowane do studentów kierunku Zdrowie Publiczne (studia licencjackie), którzy posiadają już wiedzę z podstaw ekonomiki i finansów, zdrowia publicznego oraz ubezpieczeń społecznych

13. Cele kształcenia:

Przekazanie studentom usystematyzowanej wiedzy z zakresu tego przedmiotu, aby mogli rozpocząć pracę zgodną z zainteresowaniami lub kontynuować studia II stopnia na kierunku Zdrowie Publiczne lub pokrewnym. Po zdaniu tego przedmiotu studenci będą mogli uczestniczyć np. w konstruowaniu budżetu samorządu, poznają układy wykonawcze budżetu, szczegółowość klasyfikacji dochodów i wydatków, rodzaje dysponentów środków publicznych. Będą znali podstawy budżetowania w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej i umieli przygotować sprawozdawczość finansową publicznych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład (czas trwania jednego wykładu -1 h 30 h)

1. Ekonomia – wybory, wybory, wybory. Makro i mikroekonomia. Ekonomia zdrowia – definicja, geneza powstania, cechy charakterystyczne. Badania ekonomiczne w naukach medycznych.
2. Zasady liczenia kosztów w naukach medycznych. Ekonomiczna ocena usług zdrowotnych. Perspektywy: pacjent, płatnik, rząd, dostawca, społeczeństwo. Dostawcy świadczeń zdrowotnych: wykorzystanie funduszy. Rynek usług medycznych – co to znaczy w praktyce?
3. Finansowanie opieki zdrowotnej w Polsce. Główne cechy reformy systemu finansowania i jego strategię rozwoju. Kształtowanie otoczenia przez kasy chorych i Narodowy Fundusz Zdrowia. Dynamika ogólnokrajowych wydatków na zdrowie – funkcja konsumpcji, podział dochodu. Państwowa kontrola kosztów.
4. Podstawy budżetowania w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej, budżetowanie netto i budżetowanie brutto. Odpowiedzialność kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i dysponentów środków publicznych z tytułu dyscypliny budżetowej.
5. Ubezpieczenia społeczne –zasady, źródła finansowania, formy świadczeń
6. Instytucja pomocy społecznej i jej aksjologiczne podstawy
7. Podstawowe modele pomocy społecznej (koncepcja rezydualna i konstytucjonalna)
8. Cele i funkcje pomocy społecznej
9. Zasadnicze akty prawne warunkujące finansowanie pomocy społecznej
10. Rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania; Kto ma prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej ?
11. Źródła finansowania pomocy społecznej (władze samorządowe, wojewódzkie, rządowe, sponsorzy zagraniczni, osoby prywatne...)
12. Sprawozdawczość finansowa publicznych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.
13. Modele płatności w pomocy społecznej
14. Rola i przyczyny interwencji państwa w system pomocy społecznej
15. Traktatowe podstawy pomocy społecznej UE. Europeizacja pomocy społecznej – warunek konieczny dalszej integracji

14.2.Ćwiczenia/Ćwiczenia tablicowe (czas trwania jednych ćwiczeń – 1 h 30 min)

16. Perspektywy rozwoju reformowanej służby zdrowia – immanentne ograniczenia, mity kardynalne, cele, modyfikacja zachowań. Spojrzenie w przyszłość.
17. Rodzaje analizy ekonomicznej w naukach medycznych (analiza identyfikacji kosztów, koszt – efekt, koszt-korzyść).
18. Procedury medyczne – rodzaje, przykłady praktyczne. Liczenie kosztów
19. Zaproponowanie własnych rozwiązań aktualnych problemów medycznych – ubezpieczenia, procedury, metody przepływu pieniędzy, procedury wysokospecjalistyczne itp
20. Planowanie strategiczne- integracja i polityka społeczna"- Dlaczego warto planować? Zadania pomocy społecznej w kontekście podstawowych aktów prawnych
21. Hierarchia celów pomocy społecznej. Pomoc społeczna czy opieka społeczna?
22. Pracownicy socjalni i ich role zawodowe
23. Składki na ubezpieczenia społeczne i ich płatnicy.
24. Świadczenia pomocy społecznej finansowane z budżetu państwa (świadczenia

- rodzinne, zaliczki alimentacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne)-
omówienie
25. Świadczenia pomocy społecznej finansowane z budżetu samorządu terytorialnego –
omówienie
 26. System świadczeń dla bezrobotnych
 27. Programy pomocy społecznej jako działania *non profit*
 28. Jak funkcjonuje finansowanie domów pomocy społecznej?
 29. Instytucja pomocy społecznej świadczy usługi bezpośrednie, tzn. przeznaczone dla
konkretnych jednostek – jak należy to rozumieć ?
 30. Pomoc społeczna wyrasta z normatywnego systemu, właściwego dla danego społeczeństwa”
– rowiń myśl R.C.Federico

15. Literatura podstawowa:

- A. Czupryna, S. Paździoch, A. Ryś, W. C. Włodarczyk *Zdrowie Publiczne*; Tom I i II, Vesalius, Kraków 2002 r. ,
- G. Uściska, *Europejskie standardy zabezpieczenia społecznego a współczesne rozwiązania polskie*, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa 2005, rozdz. 1 (*Pojęcia i definicje*).
- N. Barr, *Ekonomika polityki społecznej*, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 1993, rozdz. 3 – s. 60-86.
- T.Kazmierczak, M.Łuczyńska. *Wprowadzenie do pomocy społecznej*. Biblioteka Pracownika Socjalnego 1998.

16. Literatura towarzysząca:

- T.Getzen. *Ekonomika zdrowia*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000, wyd. 1
- Fesnak Firlit, Skoczny Szyłko Małgorzata. *Polityka społeczna*. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008
- A.Wojtczak. *Zdrowie publiczne wyzwaniem dla XXI wieku*. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
- Elżbieta Malinowska-Misiąg, Wojciech Misiąg. *Finanse publiczne w Polsce*. LexisNexis, 2007

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Opieka paliatywna**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: VI
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr n. med. Ewa Nowakowska-Zajdel

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30		30		
Forma zaliczenia	Zaliczenie		Ocenianie ciągłe		

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Student powinien posiadać podstawowy zakres wiedzy na temat medycyny, szczególnie chorób przewlekłych i nowotworowych, epidemiologii, organizacji służby zdrowia, psychologii klinicznej, socjologii.

13. Cele kształcenia:

Celem kształcenia jest zapoznanie studenta z organizacją opieki hospicyjnej, zasadami i standardami w postępowaniu z chorych w stanie terminalnym, metodami prowadzenia edukacji i wsparcia dla rodzin pacjentów będących w opiece paliatywnej. Opieka paliatywna jest dziedziną interdyscyplinarną. Celem nauczania jest poznanie przez studenta nie tylko medycznych aspektów opieki nad terminalnie chorym, ale także podstaw działań interwencyjnych psychologicznych i psychoterapeutycznych, z umiejętnościami zorganizowania pomocy rodzinie chorego. Zakres prowadzonych zajęć obejmuje tematy szczegółowe: symptomatologię, postępowanie medyczne, rehabilitacyjne i organizację opieki hospicyjnej szpitalnej i ambulatoryjnej, włącznie z opieką domową.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Opieka paliatywna – podstawowe definicje, cele i zasady.
2. Podstawowe zagadnienia etyczne związane z opieką paliatywną
3. Terminalna faza choroby – symptomatologia, postępowanie.
4. Wyniszczenie nowotworowe. Zespół kacheksja-anoreksja.
5. Zasady leczenia p/bólowego.
6. Rehabilitacja w opiece paliatywnej – zasady postępowania.
7. Paliatywna radioterapia, chirurgia i chemioterapia – ogólne założenia, wskazania i p/wskazania.
8. Opieka paliatywna nad dziećmi.
9. Jakość życia, jakość opieki paliatywnej.
10. Pacjenci hospicyjni i ich rodziny.
11. Problemy psychospołeczne – sposób radzenia z własną chorobą lub chorobą bliskich.
12. Organizacja opieki paliatywnej.
13. Lekarz rodzinny i jego rola w opiece paliatywnej.
14. Omówienie wytycznych organizacji opieki paliatywnej i hospicyjnej oraz procedur stosowanych w medycynie paliatywnej.

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

Ćwiczenia praktyczne z tego zakresu poświęcone są realizacji tematów wykładowych w formie warsztatów, dyskusji i prezentacji przygotowanych przez studentów. Dużą uwagę koncentruje się na samodzielnej pracy studenta (przygotowanie referatu), a także na omawianiu dotychczasowych doświadczeń studenta związanych z opieką nad chorym człowiekiem (przykład: rodzina, znajomi etc). Umiejętność podzielenia się własnymi obserwacjami i doświadczeniami ma za zadanie uwrażliwienie na potrzeby chorego i przełamywania tabu śmierci.

15. Literatura podstawowa:

- 1. Podstawy opieki paliatywnej w chorobach nowotworowych.**
Red. M. Hebanowski, K. de Walden-Gałuszko, Z. Żylicz. Warszawa PZWL 1998
- 2. Podstawy opieki paliatywnej.**
Red. K. de Walden-Gałuszko. Warszawa PZWL 2005
- 3. Hospicjum w służbie umierających.**
M. Górecki. Warszawa Wydawnictwo Akademickie Żak 2000

16. Literatura towarzysząca:

- 1. Opieka paliatywna.**
M.S. Watsan, C. F. Lucas, A. M. Hoy, I. N. Back
Red. wydania polskiego A. Kubler. Wrocław 2007
- 2. O bólu do bólu. Niedokończona rozmowa.**
M. Hilgier. PZWL Warszawa 2008

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Organizacja i prowadzenie domu opieki społecznej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej

6. Rok: III Semestr: VI

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Antoni Węgiel

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30		30		
Forma zaliczenia	egzamin				

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości z fizjologii, epidemiologii i demografii starzenia się.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z zakresu epidemiologii i fizjologii procesu starzenia się oraz organizacji, prowadzenia domu pomocy społecznej w Polsce oraz ich typów. Zapoznanie się z opieką długoterminową w innych krajach.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Implementacja procedur medycznych, psychoterapeutycznych i socjoterapeutycznych.
Komunikacja i współpraca domu opieki z innymi placówkami ochrony zdrowia.
Strategie konkurencyjności i marketingu usług świadczonych przez placówkę.
Ocena efektywności i pracy domu opieki.
Opieka długoterminowa w innych krajach – UE, USA, Chiny.

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

Życie starszego człowieka w DPS.
Profilaktyka procesu starzenia się w DPS.
Ocena stanu zdrowia somatycznego pensjonariuszy DPS.
Ocena zdrowia psychicznego pensjonariuszy DPS
Formy opieki nad osobami starszymi w krajach Unii Europejskiej, USA, Chiny.

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie Publiczne. Wybrane Zagadnienia. Redakcja Czupryna A., Poździoch S., Ryś A., Włodarczyk C. Vesalius Kraków 2001.
Zdrowie Publiczne. Redakcja Kulik T.B., Latański M. Czelej 2002.
Dostępność Opieki Społecznej i Pomocy Społecznej dla osób Starszych w Polsce. Redakcja Szczerbińska K. Wydawnictwo U.J. Kraków 2006.
Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne. Leowski J. Wydawca CeDeWu. Warszawa 2008.

16. Literatura towarzysząca:

Opieka zdrowotna w Polsce po reformie. Golimowska S., et al. Centrum Analiz Społeczno – Ekonomicznych Warszawa 2002.
Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwa: podręcznik dla studentów studiów licencjackich. Ksykiewicz – Dorota A., Gaweł G., et al. Lublin Czelej 2004.
Podstawy zarządzania opieką zdrowotną Hortel S., Kaluźny A., Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne Vesalius 2001.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Profilaktyka chorób społecznych**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: VI
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Znajomość współczesnego ujęcia zdrowia jednostki i populacji, mierników stanu zdrowia, obrazu klinicznego najczęstszych jednostek chorobowych

13. Cele kształcenia:

Poznanie kierunków polityki zdrowotnej w zakresie prewencji chorób cywilizacyjnych, nauka opracowywania i realizowania programów profilaktyki chorób, umiejętność edukacji w zakresie zdrowego stylu życia, kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Nadciśnienie tętnicze - profilaktyka
2. Choroba wrzodowa – profilaktyka
3. Zaburzenia psychiczne i uzależnienia - profilaktyka
4. Gruźlica –profilaktyka
5. Próchnica- epidemią wieku XXI
6. Ocena stanu zdrowia populacji w Polsce i na świecie
7. Społeczne przyczyny chorób. Teorie przyczyn choroby

14.2. Seminarium:

1. Edukacja w zakresie zdrowego stylu życia w wybranych jednostkach chorobowych
2. Nadciśnienie tętnicze - profilaktyka
2. Choroba wrzodowa – profilaktyka
- 3..Zaburzenia psychiczne i uzależnienia - profilaktyka
4. Gruźlica –profilaktyka
- 5.Próchnica- epidemią wiekuXXI
6. Ocena stanu zdrowia populacji w Polsce i na świecie
7. Społeczne przyczyny chorób. Teorie przyczyn choroby

15. Literatura podstawowa:

1. Kokot F.; Choroby wewnętrzne, PZWL, Warszawa, 2004
2. Szczeklik A., Choroby wewnętrzne, Kraków, 2005
- 3 Lwow F., Milewicz A., Promocja Zdrowia, Urban

16. Literatura towarzysząca:

1. Januszewicz W, Kokot F., Interna, PZWL, Warszawa, 2002
2. Interna Harrisona, Wyd. czternaste, Wyd. Czelej, 2000

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna w opiece społecznej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej
6. Rok: III Semestr: VI
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr Alicja Różyk - Myrta
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	45				30
Forma zaliczenia	Egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 6
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Słuchacz posiada wiadomości o zdrowiu, determinantach, miernikach zdrowia oraz zagrożeniach zdrowotnych. Zna cele i strategie działania w promocji zdrowia, oraz prewencji chorób na różnych poziomach organizacyjnych. Student zna programy i projekty prozdrowotne oraz różne modele promocji zdrowia.

13. Cele kształcenia:

- Formułowanie wniosków ze zgromadzonych danych, planowanie i realizacja programów edukacyjnych po uprzednim doborze metod i środków niezbędnych do ich realizacji.
- Prowadzenie aktywnej postawy wobec problemów zdrowotnych przez podejmowanie działań na rzecz zdrowia i środowiska.
- Świadomość skuteczności oddziaływań promocyjnych wobec zdrowia, jako najskuteczniejszej i najbardziej ekonomicznej metody zapobiegania chorobom cywilizacyjnym.
- Nabycie umiejętności planowania sposobów rozwiązywania wybranych problemów zdrowotnych na poziomie lokalnym, zgodnie z kierunkami działań Narodowego Programu Zdrowia,
- Kształtowanie umiejętności wielosektorowego podejścia do zagadnień Promocji Zdrowia,
- Opanowanie sprawności oddziaływania własną postawą na kształtowanie prawidłowych zachowań służących zdrowiu,

- Kształtowanie umiejętności określania deficytów wiedzy o zdrowiu i chorobie w określonym środowisku,
- Poznanie zasad finansowania działań promocji zdrowia w Polsce oraz UE.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Inwestowanie w zdrowie jako naczelną zasadą promocji zdrowia.
2. Planowanie i wdrażanie krajowych programów zdrowia publicznego.
 - a) Strategie ukierunkowane na poprawę stanu zdrowia ludności,
3. Promocja zdrowia w procesie reformowania systemu opieki zdrowotnej.
 - a) główne problemy i wyzwania polityk zdrowotnych,
4. Dążenie do zapewnienia jakości w promocji zdrowia.
5. Ocena inicjatyw społecznych dla zdrowia i rozwoju.
6. Współczesne potrzeby organizacyjne środowisk promujących zdrowie
7. Kierunki zarządzania zalecane dla promocji zdrowia.
8. Zastosowanie marketingu społecznego w promocji zdrowia.
9. Aktualne możliwości finansowania promocji zdrowia.
 - a) podstawowe źródła finansowania działań promocji zdrowia w Polsce,
 - b) przepisy prawa dotyczące działań z zakresu promocji zdrowia i ich finansowania,
 - c) finansowanie programów zdrowotnych w Unii Europejskiej.
10. Promocja zdrowia w Unii Europejskiej i szanse jej realizacji według unijnych zasad w Polsce.

14.2. Seminarium:

1. Umiejętność odczytywania zdrowia
 - a) odczytywanie zdrowia a siły napędowe rozwoju ludzkiego,
 - b) odczytywanie zdrowia a salutogeneza.
2. Polityki i strategie promocji zdrowia z uwzględnieniem płci.
3. Teoria organizacji i zarządzania w promocji zdrowia.
 - a) współczesne koncepcje organizacji i zarządzania,
 - b) opór wobec zmian.
4. Problematyka zanieczyszczeń środowiska w aspekcie promocji zdrowia.
 - a) zanieczyszczenia środowiska i ich wpływ na zdrowie człowieka
 - b) sposoby ochrony organizmu przed szkodliwymi skutkami działania zanieczyszczeń środowiska.
 - c) informowanie społeczeństwa o skażeniach środowiska i o sposobach promocji zdrowia jako metoda rozwijania świadomości proekologicznej
 - d) perspektywy zachowania środowiska naturalnego i zdrowia człowieka
5. Podejmowanie decyzji w dziedzinie zdrowia publicznego
 - a) ocena polityk promocji zdrowia,
 - b) ocena programów promocji zdrowia społeczności lokalnej,
 - c) ocena polityki promocji zdrowia w skali kraju,
 - d) poszukiwanie sieci polityk dla zdrowia.
6. Rola legislacji we wdrażaniu polityki promocji zdrowia.

- a) wdrażanie legislacji zdrowotnej,
- b) możliwości zmian w politykach zdrowotnych.
 - model woli politycznej.
 - model frakcji politycznych,
 - model politycznego przetrwania.

15. Literatura podstawowa:

1. Kraski J. B.: Promocja Zdrowia. IGNIS, Warszawa 1999
2. A. Czupryna S. Poździej A. Ryś W.C. Włodarczyk:Zdrowie Publiczne Vesalius Kraków 2001
3. Karski J. B.: Postępy promocji zdrowia. Przegląd międzynarodowy. CEDEWU Warszawa 2006
5. Załącznik do Uchwały Nr. 90/2007 Rada Ministrów z dnia 15 maja 2007 r. Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015

16. Literatura towarzysząca:

1. Zatoński W. : Europejski kodeks walki z rakiem. (wersja trzecia) Warszawa 2007
2. Karski J. B.: Teoria i praktyka wzmacniania działań w Promocji Zdrowia. PZWL, Warszawa 1997
3. Woynarowska B., Sokołowska M.: Ścieżka edukacyjna – edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia w szkole. Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej, Warszawa 2000
4. Abrams W.B., Beer M.H., Berkow R., (Galus K., Kocemba J. red wydania polskiego): MSD Podręcznik geriatric. Wrocław 1999.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Wsparcie w sytuacjach kryzysowych**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Organizacja pomocy społecznej

6. Rok: III Semestr: VI

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr Małgorzata Przepióra- Kapusta

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Podstawy psychologii i komunikacji społecznych

13. Cele kształcenia:

studenci zapoznani zostaną z podstawami teorii i praktyki interwencji kryzysowej, definicjami kryzysu, charakterystyką kryzysu, symptomatologia; sytuacja kryzysowa a stany nagłe. Ukazane będą obszary kryzysów (kryzysy rozwojowe, sytuacyjne, egzystencjalne, środowiskowe). Stany transkryzysowe. Omówione zostaną teorie kryzysu i interwencji kryzysowej. Przedstawione zostaną problemy pracy interwenta wynikające ze specyfiki osób czy warunków interwencji (dzieci w kryzysie, osoby starsze, panika w sytuacji kryzysu zbiorowego itp). Przybliżone będą zagadnienia związane ze stresem biologicznym i psychologicznym; główne koncepcje reakcji na stres, strategie radzenia sobie ze stresem, rola zasobów osobistych i wsparcia społecznego w radzeniu sobie w sytuacji trudnej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Sytuacja kryzysowa – zakres stosowania pojęcia. Modele systemów wsparcia. Formy komunikowania się w sytuacjach kryzysowych. Sytuacja kryzysowa a stany nagłe. Techniki szybkiej diagnozy (diagnoza kryzysu). Techniki psychoterapii w sytuacjach kryzysowych.

Sytuacje kryzysowe a psychopatologia. Telefon zaufania – niekonwencjonalna forma pomocy. Etapy interwencji kryzysowej. Kryzysy losowe, normatywne kryzysy rozwojowe, kryzysy endogenne. Interwencja kryzysowa w sytuacji przemocy w rodzinie. Interwencja kryzysowa w przypadku zachowań samobójczych. Ingerencja w wadliwie funkcjonujący system

14.2.Seminarium:

podczas zajęć studenci będą mieli okazję zapoznania się i przećwiczenia procedur stosowanych w skutecznej interwencji kryzysowej; osiągania porozumienia z osobami w kryzysie (techniki wyjaśniania, aktywne słuchanie, komunikacja niewerbalna). Omówiony zostanie schemat interwencji zespołowej.

15. Literatura podstawowa:

1. James L. Greenstone, Sharon C. Leviton; tł. z ang. Monika Gajdzińska: Interwencja kryzysowa. Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2006
2. Leslie Cameron-Bandler, David Gordon, Michael Lebeau; tł. z ang. Danuta Golec: Know how : jak rozwiązać codzienne i niecodzienne problemy? Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2001
3. Jan Strelau; tł. Anna Jeglińska: Osobowość a ekstremalny stres. Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2004

16. Literatura towarzysząca:

1. Judith Bemis, Amr Barrada; tł. z ang. Lidia Lewicka: Oswoić lęk : jak radzić sobie z niepokojem i napadami paniki? Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2002
2. Stephen J. Murgatroyd; tł. z ang. Elżbieta Turlejska: Poradnictwo i pomoc. Zysk i S-ka. Wydaw., Poznań 2000
3. Angela Hetherington; tł. z ang. Olena Waśkiewicz: Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych. Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2002